

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2000-2001

17 oktober 2000

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING BETREFFENDE HET AKKOORD OVER BEPAALDE ASPECTEN VAN DE STAATSHERVORMING

ACTUELE VRAGEN

VASTSTELLING AANWERVINGSVOORWAARDEN, FUNCTIEPROFIEL EN SELECTIEPROCEDURE GRIFFIER VLAAMS PARLEMENT

Inhoud

Nr. 8

Dinsdag 17 oktober 2000

Berichten van verhindering	1
Boodschappen	1
Samenstelling van de commissies	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	1
Mededeling van de Vlaamse regering	
Mededeling van de Vlaamse regering betreffende het akkoord tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen over bepaalde aspecten van de staatshervorming	1
Sprekers : de heren Eric Van Rompuy, Francis Vermeiren en Ludwig Caluwé, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire, Robert Voorhamme, Ludo Sannen en Paul Van Grembergen, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Luc Van den Brande, minister Steve Stevaert, minister Bert Anciaux en minister-president Patrick Dewael,	
Met redenen omklede moties	24
Actuele vragen (Regl. art. 82)	
Actuele vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de werkzaamheden van de werkgroepen in opvolging van de rondetafelconferentie Bijzondere Jeugdzorg	24
Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verantwoordelijkheid van de schooldirecties bij de scholierenbetoging tegen het Vlaams Blok in Antwerpen	25
Actuele vraag van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de procedure inzake de nutriëntenhalte	26
Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inzameling en het hergebruik van afgedankte goederen	27
Griffier	
Vaststelling van de aanwervingsvoorwaarden, het functieprofiel en de selectieprocedure voor de functie van griffier van het Vlaams Parlement	28
Regeling van de werkzaamheden	28

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.36 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Karel De Gucht, Jean Geraerts, Dominiek Loo-
tens-Stael : gezondheidsredenen.

BOODSCHAPPEN

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 10 oktober 2000 deelt de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers mee dat de Kamer ter vergadering van die dag wettig en voltallig verklaard is.

Bij brief van 10 oktober 2000 deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

De voorzitter : Voor de SP-fractie zijn in de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme de heer Chokri Mahassine als vast lid vervangen door de heer Jacky Maes en de heer Jacky Maes als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Chokri Mahassine en is in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen de heer Jacky Maes als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Chokri Mahassine.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING**Mededeling van de Vlaamse regering betreffende het akkoord tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen over bepaalde aspecten van de staatshervorming**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de mededeling van de Vlaamse regering betreffende het akkoord tussen de federale regering en de gemeenschaps- en gewestregeringen over bepaalde aspecten van de staatshervorming.

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, op ditzelfde ogenblik richt premier Verhofstadt zich tot het federale parlement om het akkoord toe te lichten dat gisteren werd bereikt over de verdere staatshervorming in ons land. Dit akkoord biedt een antwoord op fundamentele vragen waar Vlaanderen mee zit, vragen die bij eerdere gelegenheden al uitgebreid aan bod kwamen in dit Vlaams Parlement en die zijn opgenomen in het Vlaams regeerakkoord. Het is mij een eer u te kunnen inlichten over de elementen van dit akkoord.

Het Vlaams regeerakkoord is zeer expliciet op het vlak van de institutionele vernieuwing. Naar de inhoud haalt het verantwoordelijkheid, subsidiariteit en solidariteit aan als uitgangspunten voor elke goede regeling. Naar de vorm pleit het voor overleg tussen de verschillende beleidsniveaus. Dit overleg heeft de voorbije dagen op een zeer intense manier plaatsgevonden. De gemeenschappen en gewesten hebben voor het eerst op beslissende momenten mee aan tafel gezeten om de uiteindelijke structuren mee in te vullen. De samenwerking tussen Vlaanderen en Wallonië, die in Terhulpen een nieuwe aanzet kreeg, heeft haar degelijkheid bewezen.

Naast een aantal hervormingen die snel kunnen worden doorgevoerd, maakt het Vlaams regeerakkoord ook melding van materies waarover een diepgaander overleg noodzakelijk is. Het nu bereikte akkoord bevat twee grote onderdelen : de herziening van de bijzondere financieringswet van 1989 en een aantal andere hervormingen.

Eerst iets over de herziening van de financieringswet. Er komt een herfinanciering van de gemeenschappen. Tussen 2002 en 2006 krijgen de gemeenschappen 40 miljard frank extra, bovenop de reeds bestaande en geïndexeerde financiering. Het gaat

Dewael

over 8 miljard frank in 2002, telkens 6 miljard frank in 2003 en 2004, 15 miljard frank in 2005 en 5 miljard frank in 2006. Van 2007 tot 2011 zal bovenop de indexering telkens 1 miljard frank worden toegevoegd en zal een aanpassing aan de groei worden doorgevoerd. Daarbij wordt het parallellisme tussen de beschikbare middelen voor de federale overheid en de gemeenschappen gegarandeerd. Vanaf 2012 wordt de financiering geïndexeerd en aangepast aan de groei.

De verdeling van de middelen, inclusief de indexering, blijft gebeuren op basis van het criterium uit de wet van 23 mei 2000. Voor de verdeling van alle extra middelen bovenop de geïndexeerde financiering werden eveneens afspraken gemaakt. Om te beginnen wordt in 2002 35 percent verdeeld volgens de verdeelsleutel voor de aan de gemeenschappen toegewezen personenbelasting, en 65 percent volgens de verdeelsleutel die geldt voor de BTW-dotatie. Die 35 evolueert tot 100 percent vanaf 2012.

De gewesten krijgen daarenboven de volledige bevoegdheid over de zogenaamde gewestelijke belastingen en andere belastingen die in het verlengde liggen van die gewestbelastingen : de belasting op de inverkeerstelling, het eurovignet, de registratierechten op de vestiging van hypotheek en de schenkingsrechten. Ook het kijk- en luistergeld wordt geregionaliseerd. In de huidige context betekent dit alles dat voor zo'n 120 miljard frank aan middelen de autonomie volledig wordt.

Bij de overheveling van deze belasting moeten er wel enkele regels in acht worden genomen. Het is bijvoorbeeld logisch dat het inkomensverlies van de federale overheid wordt geneutraliseerd. Bij de toewijzing van belastingsbevoegdheden aan de gewesten, dient het risico op fiscale migratie, delokalisatie en ongezonde belastingconcurrentie tussen de diverse overheden te worden vermeden. De overheveling van de belastingen zal gebeuren op die wijze dat de gemeenschappen en gewesten geen middelen verliezen ten aanzien van de huidige financieringsregeling.

Het akkoord voorziet ook in een autonomie voor de gewesten voor wat de personenbelasting betreft. Vlaanderen zal straks zelf de stimuli kunnen bepalen voor de materies waar het bevoegd voor is. Zo kan de personenbelasting als een instrument voor het gehele beleid worden ingeschakeld. De tarieven aftrekautonomie wordt dus een feit. De wet zal wel de marge bepalen waarbinnen de gewesten op

en afcentiemen kunnen toestaan. Deze marge bedraagt 3,25 percent vanaf 1 januari 2001 en 6,75 percent vanaf 1 januari 2004. Bij dat laatste percentage gaat het om een orde van grootte van 40 miljard frank.

Het akkoord bevat niet alleen bepalingen van financiële aard. De in het Sint-Michielsakkoord voorziene regionalisering van de gemeente- en provinciewet is tot op heden niet uitgevoerd. Dit gebeurt nu wel degelijk, en zelfs op heel korte termijn. Men heeft daar heel duidelijke afspraken over gemaakt. De organieke wetgeving inzake gemeenten en provincies wordt overgeheveld naar de gewesten, behoudens het politie- en brandweerbeleid en datgene wat in de zogenaamde pacificatiewet van 1988 werd opgenomen. Aanverwante wetgeving, zoals onder meer de kieswetgeving, wordt dus mee gefederaliseerd.

De regionalisering geldt voor alle gemeenten, ook de rand- en faciliteitengemeenten. In de bijzondere wet zal men bepalingen opnemen die de bestaande garanties bevestigen, evenals de waarborgen die bestaan voor de Vlamingen, ook in Brussel. Ik hoef u niet op het belang van deze aangelegenheid te wijzen. Vlaanderen, waarbij dus ook de rand- en faciliteitengemeenten horen, zal zijn intern bestuur volledig autonoom kunnen regelen. Dit staat nu onomstootbaar vast, evenwel met behoud van de in de Grondwet gebetoonde faciliteiten.

De gemeenschappen en gewesten worden bevoegd om een eigen regeling inzake de controle op de verkiezingsuitgaven vast te leggen. De middelen die de Nationale Loterij nu toekent, in overleg met de deelstaten, worden overgeheveld naar de gemeenschappen en gewesten. Ook de ontwikkelingssamenwerking zal vanaf 2004 worden overgeheveld, in zover ze betrekking heeft op gewest- en gemeenschapsbevoegdheden.

In het akkoord staat ook dat de reeds eerder in de Costa goedgekeurde regionalisering van landbouw en buitenlandse handel onverwijld zal worden uitgevoerd. Dit houdt in dat men op korte termijn regelingen zal goedkeuren voor de financiering, de overdracht van het personeel, het Agentschap voor Buitenlandse Handel, en een ruimere vertegenwoordiging van de gewesten in Delcredere en Finexpo.

Om dit alles te verwezenlijken, zal men, na overleg met en met het akkoord van de regeringen van gemeenschappen en gewesten, onverwijld een ontwerp van bijzondere wet uitwerken. Deze moet in werking treden per 1 januari 2002. Men heeft wel

Dewael

een uitzondering op deze timing gemaakt voor de regionalisering van de ontwikkelingssamenwerking, die ingaat vanaf 2004, en van landbouw en buitenlandse handel, die reeds voor eind 2001 een feit moet zijn.

Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het thans bereikte akkoord komt in grote mate tegemoet aan de institutionele vernieuwing van het Vlaams regeerakkoord. Op 15 maanden tijd brengen we daarvan essentiële onderdelen tot stand. We doen dat bovendien in dialoog en in een positieve sfeer van samenwerking tussen de diverse overheden. Een en ander betekent echter niet dat al onze ambities op het institutionele vlak zijn vervuld. Na dit akkoord moeten binnen deze legislatuur nog verdere initiatieven tot regionalisering worden genomen. De gemeenschappelijke doelstelling ervan is te komen tot een beter bestuur. De uitgangspunten zijn verantwoordelijkheid, subsidiariteit en solidariteit. Voor Vlaanderen is het thans bereikte akkoord een belangrijke stap vooruit. (*Applaus bij het VB, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : Het debat over de mededeling van de Vlaamse regering is geopend.

Ik stel voor dat we aan elke fractie een spreektijd van twintig minuten toewijzen. (*Instemming*)

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, dames en heren, naar aanleiding van de Septemberverklaring verklaarde de minister-president over fiscale autonomie het volgende : 'Wie beleid wil voeren, moet dit beleid ook kunnen aansturen. In de strijd voor meer democratie waren de belastingen een belangrijk argument. No taxation without representation'. Het omgekeerde is echter evenzeer waar : 'no representation without taxation'. Een bestuur dat zijn eigen belastingen niet kan heffen, vertoont een democratisch deficit. De minister-president zei : 'Ons standpunt is klaar en duidelijk. We dringen niet alleen aan op een regularisering van de gewestbelastingen, maar ook een deel van de personenbelasting. De overheid die geld uitgeeft, moet ook verantwoordelijk worden gemaakt voor haar inkomsten'. Het Vlaams Parlement nam in maart 1999 het standpunt in dat de deelstaten in de toekomst moeten worden gefinancierd met een gehele of gedeeltelijke overheveling van de personenbelasting. Het is in

deze context dat onze fractie dit akkoord over een verdere staatshervorming wil beoordelen.

De CVP-fractie heeft hier vorige week aangebracht dat minstens 50 percent van het budget voortaan zou moeten worden gefinancierd via eigen inkomsten. Dat is het bedrag dat ook wordt bereikt in de Verenigde Staten, Zwitserland en andere federale landen. Als we de optelsom maken van de geplande overheveling van de gemeenschaps- en gewestbelastingen, dan zien we dat het aandeel van de eigen inkomsten zal stijgen tot 20 percent. Nu bedraagt het ongeveer 10 percent. Dus 80 percent van het Vlaamse budget blijft gefinancierd met dotaties, met nationaal geld. Het gaat om ongeveer 120 miljard frank. Het totale budget bedraagt 600 miljard frank. Dus 20 percent van de begroting zal worden gefinancierd met eigen inkomsten. Dit wil zeggen dat het Belgisch federaal model, gebaseerd op het consumptiefederalisme helemaal overeind blijft en dat er maar sprake is van een beperkte fiscale autonomie.

Nochtans had de minister-president op 9 september verklaard in de pers dat de Vlaamse regering 'haar zeg' wilde over 25 percent van de personenbelasting. De BTW-dotatie – op basis van oncontroleerbare tellingen van leerlingen, luidens de afspraak in het Sint-Elooisakkoord en die maar voor twee jaar zou gelden – wordt gehandhaafd. Die ongunstige verdeelsleutels voor de financiering van het onderwijs blijven onverminderd bewaard. Alleen de extra dotatie wordt voor 35 percent gekoppeld aan de opbrengst van de personenbelasting. Het gaat alleen over de extra middelen voor de gemeenschappen. Dit betekent dat het ongeveer 25 jaar zal duren voor de dotatie uit de personenbelasting met een verdeling volgens het fiscale draagvlak van de gemeenschap even belangrijk wordt als de BTW-dotatie.

Vlaanderen krijgt op dit ogenblik 57,1 percent van de onderwijsmiddelen. De berekeningen van het Rekenhof hebben dit uitgewezen. We hadden 57,5 percent. Dit is nu teruggevallen tot 57,1 percent. Als de personenbelasting de basis zou vormen van de financiering van de gemeenschappen, zouden we recht hebben op 63 percent – of een fiscale bonus van ongeveer 25 miljard frank. Wij in het Vlaams Parlement hadden gehoopt na het Sint-Elooisakkoord een ommekeer te krijgen in de financiering van de deelstaten. De personenbelasting zou de basis worden van de financiering van gemeenschappen en gewesten. Dit was de resolutie van het Vlaams Parlement van 1999. Dit was ook de stelling van fracties zoals de VLD en de Volksunie in de vorige legislatuur.

Van Rompuy

Deze stelling is niet gehandhaafd. De personenbelasting wordt niet de basis van de financiering van de deelstaten. Niet minder dan 80 percent van de Vlaamse uitgaven zal blijvend gefinancierd worden met dotaties, of beter gezegd : federaal geld. Wij hebben als fractie nooit '100 percent' gezegd. Ook die discussie hebben we meegemaakt. In de vorige legislatuur spraken Volksunie en VLD over een 100-percentfinanciering door de personenbelasting. Die zou totaal regionaal worden en de federale overheid zou gefinancierd worden met de federale BTW en met dotaties.

Deze ommekeer werd niet gerealiseerd. We zullen slechts 20 percent eigen inkomsten hebben. Niet minder dan 80 percent blijft gefinancierd door de federale staat, met verdeelsleutels die nefast zijn voor Vlaanderen. Denk maar aan het onderwijs. Daarvoor krijgen we slechts 57,1 percent van de middelen, terwijl onze fiscale draagkracht 63 percent is.

Ik kom bij nu een tweede punt. Het is positief dat een aantal gemeenschaps- en gewestbelastingen worden overgeheveld naar de deelstaten. Dit was ook een vraag van het Vlaams Parlement. Denk maar aan de mobiliteitsdiscussie : we zullen nu de verkeersbelasting hebben om mee te sturen. Denk maar aan het woonbeleid : we zullen nu de registratierechten kunnen gebruiken.

De Vlaamse regering stelt de afschaffing van het kijk- en luistergeld in het vooruitzicht. Als dit gebeurt zonder compensatie van de federale overheid, rijst er evenwel een probleem. Als het bedrag van 18 miljard frank aan opbrengsten van het kijk- en luistergeld voor de Vlaamse Gemeenschap wegvalt, zal de extra dotatie voor de Vlaamse Gemeenschap die in het vooruitzicht is gesteld, helemaal moeten opgaan naar de financiering van de weggelaten inkomsten van dit kijk- en luistergeld. Dit betekent dat er geen bijkomend geld beschikbaar zal zijn voor onderwijs voor het jaar 2005.

Hier is altijd gezegd dat het wegvallen van het kijk- en luistergeld federaal gecompenseerd zou worden en dat het zeker geen afbreuk zou doen aan de financiering van het onderwijs voor de volgende jaren. Het onderwijs heeft 25 miljard frank meer nodig de volgende jaren. We zitten 0,4 percent – niet 0,4 punt – beneden de uitgaven van onze voornaamste buurlanden. Dit is ongeveer 25 miljard frank.

Indien de optie wordt aanvaard van het afschaffen van het kijk- en luistergeld zonder compensatie vanuit de federale schatkist, dan zal het onderwijs in de kou blijven staan. De onderwijskrachten zullen dan niet de nodige verloning kunnen krijgen. Men zal niet de financiering kunnen doorvoeren van de informatie- en communicatietechnologie die noodzakelijk is voor onze scholen. Er zal ook geen herinvestering mogelijk zijn voor de schoolgebouwen. Ook dat aspect van het akkoord wil onze fractie duidelijk naar voren halen. Het onderwijs blijft in de kou staan. Er werd gezegd dat de fiscale autonomie een herfinanciering van het onderwijs mogelijk zou maken. Als evenwel de afschaffing van het kijk- en luistergeld een prioriteit is, zullen de middelen voor het onderwijs ontbreken.

De gewesten krijgen voortaan de mogelijkheid om op- en afcentiemen in te voeren met een maximum van 3,5 percent op 1 januari 2002, oplopend tot 7,75 percent in 2004. (*Opmerking van minister-president Patrick Dewael*)

Het kan inderdaad ook 2001 zijn. Het is trouwens mooi meegenomen dat het eens met een jaar vroegt, want er wordt ook al gesproken over 2011 en 2012. (*Opmerkingen en gelach*)

In de mogelijkheid om afcentiemen in te voeren, was reeds voorzien in de financieringswet van 1988. Costa-voorzitter Vankrunkelsven verklaarde op 21 september dat een gewest niet minder fiscale autonomie kan hebben dan een gemeente. Het zou helemaal ridicuul zijn dat de gewesten minder op- of afcentiemen kunnen doorvoeren dan de gemeenten. We stellen echter vast dat de gemeenten 8 percent opcentiemen heffen, terwijl hier het maximum percentage 6,75 percent is. Ik laat de woorden van de Costa-voorzitter voor wat ze zijn, maar we lopen hier duidelijk onder de lat die hij zelf heeft gelegd.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Van Rompuy, de gewesten hebben door dit akkoord een fiscale autonomie ten belope van 54,9 percent van hun middelen. Dat is niet te vergelijken met het percentage dat u noemt. Die 54,9 percent van de gewestelijke middelen bestaan uit 41,8 miljard frank van het percentage op de personenbelastingen, en 120 miljard frank aan gewestelijke belastingen. Dat kunt u moeilijk ridiculiseren. Kent u één federale entiteit waar het percentage zo hoog ligt ?

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister, bent u met deze dossierkennis naar de onderhandelingstafel gegaan ? We hebben het hier over de begroting. De Vlaamse begroting, van gemeenschap en gewest samen, bedraagt ongeveer 600 miljard frank. Daarvan is 120 miljard frank gewest- en gemeenschapsmaterie. De personenbelasting is een geristorneerde belasting waarover we geen reële zeggingsmacht hebben. Het zijn BTW-dotaties enerzijds en geristorneerde belastingen anderzijds, die niets te maken hebben met zelfstandigheid. Uw analyse bewijst dat u het dossier niet kent.

Onze fractie is gematigd geweest in haar eisen. We hebben niet gesproken over 100 percent, zoals de Volksunie en de VLD in de vorige regeerperiode. We hebben gezegd dat het minstens 50 percent moest zijn. Het is echter maar 20 percent. We lopen duidelijk onder de lat.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik heb de gewoonte aangenomen om dadelijk naar het potlood te grijpen als de heer Van Rompuy cijfers noemt. Ik heb het intussen uitgerekend. Mijnheer Van Rompuy, u hebt gelijk, het is 27,6 percent, berekend als volgt : 132 miljard frank is het gevolg van de gewestbelasting ; 42 miljard komt van de personenbelasting. Dat is samen 174 miljard frank. Gedeeld door 63 – een tiende van de totale begroting – is dat 27,6 percent.

Dat is echter niet niets. Vandaag de dag bedraagt het percentage nog geen 10 percent – hooguit 8,97 percent. De sprong die we vandaag maken is niet niets. 50 percent is natuurlijk beter, daar ben ik het mee eens.

De heer Eric Van Rompuy : Dat zijn geristorneerde belastingen ! De minister-president had gesproken over 25 percent van de personenbelasting. Wij hadden daar ongeveer 20 percent van de gemeenschaps- en gewestbelastingen aan toegevoegd, maar die zijn er evenwel niet gekomen. Uiteindelijk is ongeveer 20 percent ingevuld.

Wat de op- en afcentiemen betreft, blijven we beneden de lat die de gemeenten kunnen leggen, namelijk 8 percent. Wij kunnen 6,75 percent geven. Men had nochtans aanvankelijk gesproken over 25 percent en later over 10 percent.

De techniek om tot een eigen belastingsbeleid te komen, is totaal verschillend. Wij hadden gedacht dat we 25 percent zeggingsmacht zouden krijgen

over de personenbelasting. Dit zou betekenen dat de federale overheid de belastingtarieven federaal zou kunnen vastleggen en aan de gewesten marges zou kunnen toekennen om met een zeker en belangrijk percentage ruimte te kunnen creëren voor een eigen tariefbeleid, vertrekkend vanuit het federale belastingstelsel. Nu heeft men echter enkel open afcentiemen op het gehele inkomen.

We hebben ons steeds verzet tegen die afcentiemen omdat ze voor alle inkomens lineair waren. Men kon ze dus niet differentiëren naar gezin, naar kinderlast of naar inkomen. Dit werd nu wel verworven. Positief is nu dat bij de afcentiemen dus wel differentiëring mogelijk is naar inkomen en dat bepaalde aftrekken mogelijk zijn binnen onze bevoegdheden. Ik beschouw dit als een bijzonder belangrijk punt. Daaruit blijkt dat oppositie voeren en kritiek geven wel degelijk succes kan hebben, vermits u er rekening mee houdt. We hebben hier maanden moeten horen dat dit forfaitaire stelsel onrechtvaardig was en nu krijgen we daarin gelijk.

Wat de techniek betreft, kunnen we hier uiteraard niet spreken van een tariefautonomie, in de zin dat de federale overheid de basistarieven zou vastleggen waarbij aan de gewesten de kans wordt geboden om een eigen invulling te geven aan dat tariefbeleid. Trouwens, we dachten ook dat de aftrekken ook naar onze bevoegdheden zouden gaan, bijvoorbeeld de aftrek van de kinderlast met het oog op een kindvriendelijker beleid in Vlaanderen. He-las is dit niet mogelijk gebleken.

In een tegen onze fractie gericht communiqué van VU&ID wordt gesteld dat wij in het vorige debat de kortingen in de vennootschapsbelasting waren vergeten. Ik geef toe dat ik dit in mijn tekst vergeten was, wat echter niet wil zeggen dat wij daar geen voorstander van zijn. Ook de minister-president heeft hier gezegd voorstander te zijn van kortingen op de personenbelasting als alternatief op de expansiewetgeving. En minister Van Mechelen wil van zijn expansiewetgeving af en in de plaats fiscale stimuli geven aan de ondernemingen. Dit werd echter niet in aanmerking genomen.

De CVP-fractie juicht de overheveling van de gemeente- en provinciewet naar de gewesten toe. In de vorige jaren kon dit niet worden gerealiseerd omdat er waarborgen moesten zijn voor de Vlamingen in Brussel en omdat men ervoor moest zorgen dat de voorgedij over de randgemeenten integraal naar de gewesten zou gaan. We hebben in dit verband twee vragen. Werden, indien de gemeentewet wordt overgeheveld naar het Brussels Gewest, voorafgaandelijk vastgestelde waarborgen onder-

Van Rompuy

handeld voor de Vlamingen op gemeentelijk vlak, zoals door het parlement gevraagd? En is er een garantie voor een dubbele meerderheid in het Brussels Gewest? Immers, indien dit naar het Vlaams Gewest wordt overgeheveld, moet er een dubbele meerderheid zijn en moeten we waarborgen voor onze Vlamingen krijgen, zoals vaak gevraagd door onze Brusselse vrienden. Welke garanties werden hier bedongen?

Het akkoord maakt ons ook wat ongerust omdat we vernemen dat het kijk- en luistergeld vanaf 2002 een bevoegdheid zou worden van de gewesten. Is dit geen nieuwe stap naar de driedigheids? Stapt men niet af van de vooropgezette tweeledige structuur? Ik verwijs in dit verband naar de belastingverlaging die ook voor de Brusselse Vlamingen moet gelden.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : U blijft fout redeneren, want als het kijk- en luistergeld een gemeenschapsbelasting zou zijn gebleven die door de Vlaamse Gemeenschap werd afgeschaft, dan zouden de inwoners van de Vlaamse Gemeenschap in het Vlaams Gewest geen frank moeten betalen, de Waalse inwoners van de Franse Gemeenschap zouden 100 procent kijk- en luistergeld moeten betalen, en alle inwoners van Brussel, zowel de Vlamingen als de Franstaligen, 80 procent betalen. U moet dus niet doen alsof het vandaag tot de grondwettelijke mogelijkheden van de Vlaamse Gemeenschap behoort om het kijk- en luistergeld ook voor de Brusselse Vlamingen af te schaffen. U weet perfect hoe de zaak in elkaar zit, maar toch blijft u een foute uitleg herhalen.

De heer Eric Van Rompuy : Ik stel vast dat als het kijk- en luistergeld in Vlaanderen wordt afgeschaft, het mogelijk is dat de Brusselse Vlamingen wel moeten betalen. Wij hebben altijd gepleit voor solidariteit tussen de Vlamingen uit het Vlaams Gewest en de Brusselse Vlamingen.

Minister Bert Anciaux : Ik maak me sterk dat de Vlaamse Gemeenschap zal zoeken naar de wijze waarop we een aantal compensaties kunnen geven aan de Vlamingen in Brussel. Dat zal gebeuren op een wettelijke manier en via de instellingen. Deze ploeg zal hiervoor de nodige creativiteit aan de dag leggen.

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Ik zou van minister Anciaux willen vernemen welk voordeel voor de Brusselse Vlamingen hij ziet in de regeling die zal worden doorgevoerd. Volgens de oude regeling zouden bij het afschaffen van het kijk- en luistergeld de Brusselse Vlamingen en de Brusselse Franstaligen nog 80 procent moeten betalen. Dat is in elk geval al 20 procent minder dan nu. Het gevolg van de nieuwe regeling is dat de Brusselse Vlamingen en de Brusselse Franstaligen 100 procent moeten blijven betalen. Ik zie het voordeel daarvan niet in.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Caluwé, het grote voordeel is dat de Vlaamse Gemeenschap wordt gecompenseerd door de federale overheid voor het verlies aan inkomsten. Bijgevolg beschikt de Vlaamse Gemeenschap over voldoende middelen om een beleid te voeren ten aanzien van de Brusselse Vlamingen. Er zal dus een compensatie zijn voor het verschil.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Hebt u het over een federale compensatie?

Minister Bert Anciaux : Ik heb het over een compensatie aan de Brusselse Vlamingen door de Vlaamse Gemeenschap, en een federale compensatie aan de Vlaamse Gemeenschap voor het voor het niet meer innen van het kijk- en luistergeld.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, laten we niet op de zaken vooruit lopen. We spreken over fiscale autonomie. Fiscale autonomie leidt in vele gevallen tot een fiscale dynamiek. Het is goed mogelijk dat de Franstaligen in Brussel op termijn akkoord gaan met de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Misschien zullen ook zij tot de conclusie komen dat het kijk- en luistergeld een achterhaalde belasting is.

De heer Eric Van Rompuy : Minister Stevaert, we zullen later nog de kans krijgen om over dit punt te discussiëren. Ik wil het nu hebben over de huidige stelling over het afschaffen van het kijk- en luistergeld. We weten welke middelen voor de gemeenschappen we de volgende jaren zullen ontvangen. Indien u het kijk- en luistergeld volgend jaar afschaft – en wie zou daarvan geen voorstander zijn? – dan heeft dat voor onze begroting een minderinkomst van 18 miljard frank tot gevolg. Daardoor zal deze regering bij de financiering van het onderwijs een enorm risico nemen. Ik kan om een aantal sociale redenen begrijpen dat u als Vlaams socialist opkomt voor het afschaffen van die belasting, maar

Van Rompuy

door de afschaffing zullen de onderwijzensen in de kou blijven staan ! We zullen de volgende jaren niet over de middelen beschikken om de kennismaatschappij te financieren, noch om het onderwijs te herfinancieren ! Dit is een historische flater ! We zullen hierover tijdens de volgende maanden en jaren nog veel discussiëren. De heer Sannen heeft trouwens hetzelfde gezegd.

Minister Stevaert, u hebt verklaard even groen te zijn als de groenen, even liberaal als de liberalen als het over geld gaat, en socialistisch als het gaat over rechtvaardigheid. De rechtvaardige behandeling van de onderwijzensen staat recht tegenover het al te gemakkelijke discours om het kijk- en luistergeld zomaar af te schaffen zonder dat er een herfinanciering tegenover staat.

Wat de overheveling van de Gemeente- en Provinciewet betreft, maken we ons zorgen over de faciliteitengemeenten. Ik lees vandaag in Le Soir dat er een bijzondere wet zal komen, zoals we in 1988 ook een wet inzake de pacificatie hebben gehad. Deze wet zal opnieuw de faciliteiten verankeren en onder meer de toepassing van de omzendbrief-Peeters onmogelijk maken. De FDF-reactie spoort hier aan tot waakzaamheid. (*Opmerkingen*)

U moet Le Soir eens lezen : daar staan zeer geruststellende verklaringen in. Er zou een nieuwe bijzondere wet over de faciliteitengemeenten komen, mijnheer Anciaux. Er wordt op voorhand gezegd dat de eventueel gevelde arresten inzake de omzendbrieven-Peeters en -Martens in die wetgeving zullen worden verankerd, zodat de politiek die we voeren nog steeds federaal zal worden bepaald. Laten we hopen dat dit maar geruchten zijn, maar we zullen bijzonder waakzaam zijn op dit vlak.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Ik heb hier een exemplaar van Le Soir van 17 oktober 2000. Ik citeer : 'Le FDF ne votera pas tout l'accord et le PSC est stupéfait du résultat.' Dat is precies het tegenovergestelde van wat de heer Van Rompuy nu net verklaart. (*Applaus bij de VLD*)

De heer Eric van Rompuy : U moet de paragraaf ervoor eens lezen. Daarin stelt men dat er een bijzondere wet komt, bij tweederde meerderheid, over de faciliteiten en de pacificatie, als verzekering voor de Franstaligen dat het status-quo terzake zal worden gehandhaafd.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Van Rompuy, het enige dat is uitgesloten is de pacificatiewet. Het gaat hier om de letterlijke tekst van het Sint-Michielsakkoord, u wel bekend. Voor de rest is het een totale status-quo. Het is het eerste maal dat er een akkoord is, waardoor op basis van het status-quo ook de faciliteiten- en randgemeenten onder de totale Vlaamse voogdij komen. Dat was niet vanzelfsprekend. Dit is wel degelijk een doorbraak.

De heer Eric van Rompuy : Ze komen wel onder de voogdij, maar er zal een speciale wet komen om interpretatie mogelijk te maken van wat die voogdij inhoudt.

Ik besluit met twee punten. Is het huidige akkoord over de staats Hervorming een eindpunt voor meer Vlaamse autonomie in deze zittingsperiode ? De Costa-voorzitter, de heer Vankrunkelsven, heeft gisterenavond verklaard op de televisie dat dit voor hem in deze zittingsperiode geen fase is, maar het eindpunt. (*Opmerkingen*)

Mijnheer Anciaux, welk belang hebben de Franstaligen om nog te onderhandelen over nieuwe bevoegdheden ?

Minister-president Patrick Dewael : Dat zei u vorig jaar ook.

De heer Eric van Rompuy : Er is de sociale zekerheid, mijnheer de minister-president. Een van de grote vragen van het Vlaams Parlement, namelijk dat gezondheidszorg en kinderbijlagen naar de deelstaten zouden gaan, is op dit ogenblik niet bespreekbaar. De sociale zekerheid is gebetonneerd.

Minister Bert Anciaux : Waarmee hebt u zich de voorbije 6 jaar beziggehouden, mijnheer Van Rompuy ?

De heer Eric van Rompuy : De Volksunie heeft jarenlang studies van de heer Pieters en de heer Paul Van Rompuy over de transfers in de sociale zekerheid naar voren geschoven. Enkele weken geleden hebt u zelf verklaard dat de financiering van de sociale zekerheid een nationale bevoegdheid moet blijven.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Van Rompuy, het is toch wel opvallend dat telkens wij in de regering zitten er stappen worden gezet terzake. Dat kunt u niet zeggen.

De heer Eric van Rompuy : Als de Vlaamse regering hier nu zit, met al zijn bevoegdheden, dan is dat omdat wij daarvoor hebben gezorgd, in 1970,

Van Rompuy

1980, 1988 en 1993. Samen met u, maar ook wij hebben daarvoor gezorgd ! (*Applaus bij de CVP*)

Wij hebben er voor gezorgd dat jullie hier allemaal zitten ! (*Rumoer*)

Wij hebben er voor gezorgd dat er 500 miljard frank uitgaven zijn ! Wij hebben er voor gezorgd dat Openbare Werken is overgeheveld ! Wij hebben dat gedaan ! Jullie ook, maar wij ook ! (*Gelach*)

Als er één iemand is die in 1993, tegen iedereen in, toen het bijna onmogelijk leek, het Vlaams Parlement rechtstreeks verkiesbaar heeft gemaakt, dan is het wel de heer Dehaene. (*Applaus bij de CVP*)

Dat mag ook gezegd worden.

Over de verdere bevoegdheidsverdeling bestaat nog onduidelijkheid. De heer Boutmans verklaart dat de overheveling van Ontwikkelingssamenwerking voor hem niet kan. Over Landbouw wordt nog volop gediscussieerd. We wachten nog altijd op dat ontwerp en de financiering.

De Vlaamse regering had haar lot verbonden aan de realisatie van de fiscale autonomie voor 2001. De invulling daarvan blijft beperkt. Het Vlaams Parlement zal blijven kampen met een democratisch deficit. 80 percent van de Vlaamse begroting wordt nog steeds gefinancierd door de nationale overheid, en dus heeft de Vlaamse overheid geen verantwoordelijkheid over 80 percent van haar inkomsten. Nochtans is de volledige verantwoordelijkheid een basiseis van het Vlaams Parlement. Het consumptiefederalisme blijft overeind en het Vlaams onderwijs dreigt de dupe te worden van de onderhandelingen. (*Rumoer*)

Wij hadden gedacht dat er een nieuw elan zou komen. Minister Vogels, u zou nooit vergaderen na 19 uur. Nu heeft men 26 uur lang onderhandeld, en dat heeft niets opgeleverd dan een gemiste kans. (*Opmerkingen van minister Mieke Vogels*)

De nieuwe politieke cultuur behoort tot het verleden. Men onderhandelt nu 26 non-stop, men negotieert, men sjachert. We dachten dat dit een nieuwe basis zou bieden aan Vlaanderen. We dachten dat het parlement een democratisch orgaan zou worden, bevoegd voor zijn eigen inkomsten én uitgaven. Dit is voor 80 percent niet gerealiseerd. Dit is woordbreuk tegenover de resoluties van het Vlaams Parlement. We kunnen dit akkoord dan

ook niet goedkeuren. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren (*Op de tribune*) : Dames en heren, wij hebben die vooruitgang gerealiseerd. Het is nog niet langer dan een week geleden dat we hier een actualiteitsdebat hielden over de fiscale bevoegdheden van de gemeenschappen en de gewesten. We hebben bij die gelegenheid gezegd dat onze fractie het Vlaams regeerakkoord zou gebruiken als toetssteen voor het toen nakende communautaire akkoord.

Vandaag kennen we dat communautaire akkoord. Het is uiteraard veel ruimer dan alleen maar de realisaties inzake fiscale autonomie. Als we de toen afgesproken oefening maken, de toets met het regeerakkoord, moeten we concluderen dat het overgrote deel is gerealiseerd. De overheveling van de organieke wetgeving van de gemeenten en provincies, en bovenop de aanverwante wetgeving zoals de kieswetgeving, werd totstandgebracht.

Ik herinner me levendig de discussies hierover in de plenaire en de commissievergaderingen. Dat akkoord bleef altijd uit, het was niet realiseerbaar. Vandaag werd er werk van gemaakt. De mogelijkheid tot selectieve toepassing van op- en afcentimen op de personenbelasting werd gecreëerd. We krijgen de volledige autonomie over de eigen belastingen. De onderwijsmiddelen werden welvaartsvast gemaakt. De gewestelijke belastingen en aanverwanten werden overgeheveld : de belasting op inverkeersstelling, het Eurovignet, de schenkingsrechten, de registratierechten op het vestigen van hypotheek en daarbovenop het kijk- en luistergeld. Daar kom ik zo dadelijk op terug.

Vanaf 2004 zullen we een eigen ontwikkelingsbeleid kunnen voeren, nadat de middelen die samenhangen met de bevoegdheden van de regio's zijn overgeheveld. Ook de overdracht van het kijk- en luistergeld en van de met de gemeente- en provinciewet aanverwante organieke wetgeving is een feit.

Minister Stevaert wordt door ons allen geprezen, en is erg geliefd. Hij heeft een belangrijke verklaring afgelegd. Hij zei dat de Vlaamse regering bij de andere gemeenschappen en gewesten misschien wel een nieuwe fiscale dynamiek heeft ontketend waardoor belastingverminderingen mogelijk worden. Ik wens de minister te feliciteren, want dat klinkt als muziek in de oren van onze fractie. Ik

Vermeiren

heb het dan niet over het feit dat sommigen daaraan dan onmiddellijk van alles willen koppelen. Men probeert voorbarig een debat over het onderwijs uit te lokken. Het belangrijkste is dat u en wij hier allemaal dezelfde taal spreken, en belastingverminderingen op de politieke agenda plaatsen. Dat is een belangrijke zaak.

Verder is het ook belangrijk voor onze werking dat we de bevoegdheid over de controle op de verkiezingsuitgaven verkrijgen. Dat heeft in het verleden al voor veel ellende gezorgd. Met andere woorden : het regeerakkoord wordt in grote mate uitgevoerd. Ook op het vlak van de fiscale autonomie boeken we aanzienlijke vooruitgang : de moduleerbaarheid van de personenbelasting wordt mogelijk. De gewestbelastingen, goed voor meer dan 100 miljard frank, worden overgeheveld. Daarover krijgen we het volledige zelfbeschikkingsrecht.

Ik ga akkoord met de heer Van Rompuy : ook wij betreuren dat Vlaanderen slechts over 10 percent van de middelen autonoom kan beslissen, maar we zullen op korte termijn evolueren naar 27,6 percent. Het gaat om 132 miljard frank gewestbelastingen en 42 miljard frank personenbelasting. Dat is dus veel meer dan de kleine 10 percent waarover we vandaag beslissen. Op langere termijn gaat het over veel meer dan 30 percent. Dat is geen eindpunt, er moet verder worden gestreden voor meer. In elk geval krijgen wij de hefboomen, de hendels in handen waarmee wij, ook op het vlak van de inkomensverwerving, een eigen beleid gestalte kunnen geven.

Kortom, de verwezenlijkingen zijn aanzienlijk, en dat is de verdienste van deze coalitie, die erin is geslaagd op het communautaire vlak een zekere ontspanning te creëren. Het is ook het gevolg van het feit dat de coalitiepartners er zich toe hebben verbonden dezelfde taal te spreken zowel op het niveau van de regio's als op het federale niveau.

Wie had durven voorspellen dat men vandaag al deze realisaties zou kunnen voorleggen ? Ik herinner me nog levendig hoe de oppositie nog niet zo lang geleden, na het Sint-Elooisakkoord, de onheilstijding bracht dat men geblokkeerd zat. Fransstalig België zou nooit meer bereid zijn nog te praten over verdere stappen in de staatshervorming. Vandaag bewijzen we dat ze ongelijk had. Vandaag ligt er een nieuw communautair akkoord voor waarmee belangrijke nieuwe stappen worden gezet op het vlak van de staatshervorming. Voor de VLD is dit uitermate belangrijk, omdat ze de staatshervorming

beschouwt als een instrument om tot een beter bestuur te komen.

Het resultaat dat we vandaag beoordelen, beantwoordt daaraan, maar uiteraard is dit voor ons geen eindpunt. Een staatshervorming is een permanent proces. Het zou pretentiefus zijn te beweren dat dit akkoord zaligmakend is en het sluitstuk is van onze visie. We hebben er het volste vertrouwen in dat de huidige atmosfeer verdere gesprekken niet onmogelijk zal maken. Men moet echter beseffen dat met een buur met wie men in een vete leeft, nooit goede afspraken kunnen worden gemaakt. We steunen daarom de minister-president in zijn aanpak en feliciteren hem en de Vlaamse onderhandelaars met het bereikte akkoord.

De VLD-fractie zal nu werk maken van de invulling van het nieuwe kader. Ik denk bijvoorbeeld aan de wetgeving op de lokale en intermediaire besturen. We vragen reeds lang om dit naar eigen inzichten te kunnen organiseren, en we zijn ervan overtuigd dat onder meer dit akkoord de aanzet is van een proces dat ons zal leiden tot nog verdere stappen in de hertekening van ons samenlevingsmodel. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, we zijn zowel gisteren als vandaag getuige van een ware hoerastemming na het afsluiten van het zogenaamde Lambermontakkoord inzake de verdere staatshervorming. De minister-president was euforisch, en de co-voorzitter van de Costa, de heer Vankrunkelsven, had het zowaar over een historische dag voor Vlaanderen. Nochtans waren de verwachtingen veel hoger gespannen. Er doen zich een aantal evoluties voor waarvoor men in Vlaanderen in het verleden al voldoende heeft gewaarschuwd. Er is dan ook geen reden om zo euforisch te keer te gaan, wel integendeel.

Dit akkoord bevat de klassieke ingrediënten van een typisch Belgisch communautair compromis. Vlaanderen betaalt meer centen in ruil voor meer bevoegdheden. Onze vrees was dat men zou uitgaan van de herfinanciering van de gemeenschappen, meer bepaald om het Franstalig onderwijs nog maar eens uit de nood te helpen, via de dotatietechniek die nadelig is voor Vlaanderen, in ruil voor een zeer beperkte fiscale autonomie. Onze vrees is uitgekomen. Dit akkoord is geen fundamentele herziening van de financieringswet, behal-

Van Hauthem

ve wat de overheveling van de reeds als gewestbelastingen geboekstaafd staande elementen betreft, maar veeleer een explicitering ervan. Het consumptiefederalisme wordt verder opgedreven via de herfinanciering van de gemeenschappen.

Vorige week nog vroeg ik aan de minister-president of het scenario dat in september in een krant werd geschetst en dat over het verder overhevelen van 45 miljard frank naar de gemeenschappen ging, werkelijk werd overwogen. Na een aanvankelijke weigerachtigheid om te antwoorden zei de minister-president uiteindelijk dat zulks niet het geval was. Nu zien we dat het akkoord bepaalt dat al in 2006 40 miljard frank wordt overgeheveld, oplopend tot 45 miljard in 2011. In de beginfase zal dat bedrag voor maar liefst 65 procent verdeeld worden volgens de zo gecontesteerde verdeelsleutel van de leerlingenaantallen, en slechts voor 35 procent op basis van de personenbelasting. De BTW-dotatie op basis van de leerlingenaantallen, die toch ook door regeringspartner VU&ID gecontesteerd wordt, blijft eveneens bestaan en wordt vanaf 2012 zelfs welvaartsvast gemaakt. Het zo verguisde dotatiesysteem blijft dus niet alleen overeind, het wordt zelfs aanzienlijk uitgebreid.

Van enige vorm van een juste retour van de opbrengst van de personenbelasting naar Vlaanderen is geen sprake. De Financieel-Economische Tijd becijferde al dat het een kwarteeuw zal duren eer die rechtvaardige verdeling van de middelen er komt. Het moge duidelijk zijn dat het Sint-Elooisakkoord allesbehalve een overgangsmaatregel was : de mechanismen uit dat akkoord worden bestendig.

Tegenover die herfinanciering op basis van voor Vlaanderen nadelige dotaties staat dan iets wat men met veel goede wil fiscale autonomie zou kunnen noemen. De reeds bestaande gewestbelastingen worden overgeheveld, ook al worden ze meteen gecompenseerd door een lagere inkomst via de personenbelasting, dit om de operatie budgettair neutraal te maken. Ook de op- en afcentiemen op de personenbelasting kunnen nu al worden toegepast. Wat op dit vlak werd afgesproken, is al even magertjes : de marge wordt verruimd van 2,5 procent nu tot 3,25 procent in 2002 en tot maximaal 6,75 procent vanaf 2004. De fiscale autonomie op basis van de personenbelasting beperkt zich dus tot 40 miljard frank op jaarbasis. Echte fiscale autonomie is heel wat anders, die gaat niet over op- en afcentiemen, ze impliceert dat men de volledige bevoegdheid heeft over de belastingen die men wil

heffen. Van zo een fundamentele wijziging van de financieringswet is in dit akkoord geen sprake. Waar is de tijd dat dit parlement en deze regering pleitten voor een volledige overheveling van de personenbelasting ?

Daarenboven mag aan de progressiviteit van de personenbelasting niet worden geraakt.

Minister Bert Anciaux : Zou u de progressiviteit dan willen omdraaien ? Het moest eens duidelijk worden gezegd dat aan die progressiviteit niet kan worden geraakt. Belastingvermindering voor de hoogste inkomensklassen alleen moest eens en voor altijd tot de onmogelijkheden behoren.

De heer Joris Van Hauthem : Daar ben ik het mee eens, maar ik vind wel dat Vlaanderen daarover zelf moet kunnen beslissen en die beslissingsbevoegdheid werd nu uit handen gegeven. Dat is weer een inperking van de fiscale autonomie.

Minister Bert Anciaux : Het is een principieel rechtvaardige beslissing dat aan de progressiviteit niet mag worden geraakt.

De heer Karim Van Overmeire : En dus moet dat een Belgische beslissingsbevoegdheid blijven ?

Minister Bert Anciaux : Dat is niet Belgisch. Het ging om een beslissing waar we allen konden achter staan. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

Het is trouwens een principe dat ook in Europa wordt gehanteerd. Het is erg te moeten vaststellen dat er in dit parlement fracties zijn die dit in twijfel willen trekken.

De heer Joris Van Hauthem : Minister Anciaux, u moet eerlijk zijn en luisteren naar wat ik zeg. De discussie inzake de progressiviteit kan men hier zelfs niet voeren. U wilt dat systeem behouden, ik ook. Maar u wil dat dit op Belgisch niveau gebeurt. Ik pleit voor een Vlaamse aanpak. Uw stelling is dat als iets goed is, het Belgisch moet blijven.

Geachte collega's, er doet blijkbaar een nieuw begrip zijn intrede in de discussie, namelijk de fiscale loyauteit. Ik lees dat de gewesten geen deloyale gewestbelasting mogen opleggen. Dat is een cruciaal begrip. Wat betekent deloyale belastingconcurrentie ? Vanaf welk niveau kan men spreken van een nog loyale dan wel deloyale belastingconcurrentie ? Als de discussie over de financieringswet in het federaal parlement wordt gevoerd, zal men vaststellen dat er een adder onder het gras zit.

Van Hauthem

Echte fiscale autonomie op het vlak van personenbelasting is dit niet. Behalve de 6,75 percent blijft de totaliteit van die belasting federale materie. U kunt enkel een beetje rommelen in de marge van de financieringswet. Van een gehele of gedeeltelijke overheveling van de vennootschapsbelasting – toch ook geen onbelangrijk instrument voor de tewerkstelling en concurrentiepositie – is geen sprake.

Ook inzake de gemeenschapsbelasting is de oogst zo goed als onbestaande. Het kijk- en luistergeld wordt eerst een gewestbelasting en wordt daarna overgeheveld. Tot zover de fiscale autonomie van de gemeenschappen.

Als we alles optellen, dan zitten we nog bijzonder ver van het beoogde doel, namelijk dat Vlaanderen daadwerkelijk de helft van zijn uitgaven zou moeten kunnen financieren met eigen inkomsten. Zoals de heer Van Rompuy heeft gezegd, gaan we van iets onder de 10 percent naar 20 percent. Het gaat dus om een bijzonder mager beestje, dat zeker geen reden voor euforie kan zijn en geen echte fiscale autonomie meebrengt.

Over de gemeente- en provinciewet moeten we nu blijkbaar blij zijn. Men had hierover al een akkoord gevonden in 1992 in het Sint-Michielsakkoord. De restricties staan er. De faciliteiten- en de pacificatieregeling blijven bestaan, zoveel is duidelijk. Men moet ons dan ook niet komen zeggen dat we in heel Vlaanderen bevoegd zijn voor het taalregime. Dat is manifest onwaar. Indien de Raad van State de omzendbrief-Peeters zou vernietigen, dan hebt u zich allen al geëngageerd om zo een brief niet meer op te stellen. U hebt nu al gezegd dat u die eigen, autonome bevoegdheid die u al had, in de toekomst niet meer wilt. U staat nog een deel van de bevoegdheden in de faciliteitengemeenten af.

Het is grappig dat u zegt dat in ruil daarvoor de rechten van de Brusselse Vlamingen op gemeentelijk vlak moeten worden gerespecteerd. Waar zijn die rechten vandaag? Ze bestaan nog niet. Ze zijn er nooit geweest. Een gewaarborgde vertegenwoordiging van de Brusselse Vlamingen in de gemeenteraden is er niet. De verworven rechten van de Franstaligen, waarvan u zegt dat ze verworven blijven, koppelt u aan rechten die er nog niet eens zijn.

Wat de zaak nog erger maakt, is dat men voor de eerste keer echt een koppeling maakt tussen het

lot van de Brusselse Vlamingen enerzijds en van de Franstaligen in de Rand anderzijds. In het Vlaams Parlement was er tussen de Vlaamse regering en het parlement een grote consensus om die koppeling net niet te maken. Men wilde het lot van de Brusselse Vlamingen verbinden aan het lot van de Franstaligen in België. Dat was altijd de stelling. Men verlaat nu dit pad. Ik vraag me af hoe de Volksunie dat gaat uitleggen.

Delen van de sociale zekerheid, zoals kinderbijslag en gezondheidszorg, worden niet gesplitst. Daarover is blijkbaar niets gezegd. Ik maak me daar trouwens geen illusies over. In het Vlaams regeerakkoord staat immers dat als we daar al de bevoegdheid over zouden krijgen, dat niet voor de financiering zou gelden. Dus ook op dat vlak streeft u geen fiscale autonomie na en wil u in het voor Vlaanderen nadelige dotatiesstelsel blijven. Bovendien zien we dat er op federaal vlak geen enkele aanzet is om de sociale zekerheid te hervormen. Integendeel, er komt een bijkomende financiering van meer dan 40 miljard frank. Er wordt dus nog geen einde gemaakt aan de geldstroom van noord naar zuid.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Ik ben het met de heer Van Hauthem eens dat een dotatiesysteem op zich zeker en vast niet datgene is wat we willen. Anderzijds is het fout te stellen dat het dotatiesysteem automatisch nadelig is voor Vlaanderen. U kunt niet ontkennen dat het dotatiesysteem nu voor het eerst wordt gebaseerd op de juiste retour. Dat heeft zijn gevolgen op het reeds bestaande dotatiesysteem. Het welvaartsvast maken van het huidige systeem vanaf 2007 wordt gekoppeld aan de verdeelsleutel waarin is voorzien. Dat betekent dat vanaf 2011 het welvaartsvast maken van het huidige systeem gebaseerd wordt op de verdeling van de personenbelasting en de juiste retour. Dat betekent op termijn een aanzienlijke correctie van de huidige situatie.

De heer Joris Van Hauthem : Het is misschien wel een correctie, maar dan pas binnen elf jaar. Dan zijn we twee regeringen verder en zullen we zien wat ervan overblijft.

Minister Bert Anciaux : Vanaf het eerste jaar is het een verdeelsleutel die gunstiger is dan de huidige.

De heer Joris Van Hauthem : Dat zou er nog aan ontbreken.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : We kunnen later de technische discussie voeren, maar het gaat hier enkel om de extra dotatie. De BTW-dotatie wordt aan de inflatie gekoppeld. Het is alleen de extra dotatie van 35 percent die evolueert naar 100 percent in 2011, waardoor die juist de helft zal zijn van de BTW-dotatie. Op het volledige resultaat moeten we wachten tot 2025.

Het probleem is de toegeving die u hebt gedaan. Het Vlaams Parlement heeft altijd gezegd dat het Sint-Elooisakkoord moest verdwijnen, omdat de basis het aantal leerlingen was. We wilden de fiscale basis van de personenbelasting als basis van de onderwijsfinanciering. Dat was de reden waarom ook de Volksunie het Sint-Elooisakkoord wilde zien verdwijnen tegen 2001. We stellen nu vast dat dat onverkort wordt gehandhaafd met een lichte correctie voor extra middelen. De basis blijft dezelfde. U hebt de Walen gegeven wat ze wilden. We hebben in ruil wat afcentiemen gekregen, maar de kern van de financiering vormt niet de personenbelasting en dat heeft het Vlaams Parlement altijd gevraagd.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Van Rompuy, u blijft tegen beter weten in stellen dat er aan het huidige systeem niets verandert. Dat is onjuist. Vanaf 2007 wordt de groei, het welvaartsvast maken van ook het huidige systeem, gekoppeld aan de nieuwe verdeelsleutel. Vanaf 2011 wordt die groei voor 100 percent verdeeld op basis van de verdeelsleutel van de personenbelasting. Dat betekent dus 64,4 percent voor Vlaanderen.

De heer Joris Van Hauthem : We zullen ongetwijfeld nog genoeg kansen krijgen om daarop terug te komen. Ik wil nu gewoon nog een algemene bedenking maken.

De tweeledigheid van het federalisme, zoals dat in Vlaanderen werd voorgestaan, moet het uiteindelijk afleggen tegen het drieledig federalisme, waarbij Brussel meer en meer een volwaardig gewest wordt. Dit was niet de bedoeling, maar het wordt wel geïllustreerd door het systeem van kijk- en luistergeld. Ik hou dan ook mijn hart vast voor als er ooit sprake zou zijn van de splitsing van een aantal zeer beperkte takken van de sociale zekerheid in Brussel. De Brusselse Vlamingen komen daardoor steeds meer op een eiland terecht. Als dit het coöperatieve federalisme moet voorstellen en als dit het resultaat is van het nieuwe communautaire klimaat, dan bedank ik daarvoor.

De Franstaligen hebben hun herfinanciering van de gemeenschappen op basis van de voor Vlaanderen bijzonder nadelige dotaties binnen. Hun onderwijs zal verder op kosten van ook de Vlaamse belastingbetaler gefinancierd worden, zonder dat ze verantwoordelijk gesteld worden voor hun beleid ter zake. In ruil daarvoor krijgen wij een hoogstens symbolische eigen Vlaamse fiscaliteit. Aan de miljardenstroom wordt niet getornd, en van een splitsing van een aantal takken van de sociale zekerheid is geen sprake. De Franstaligen in de Rand kunnen op beide oren slapen, terwijl de Brusselse Vlamingen in de kou dreigen te blijven staan. Het tweeledig federalisme op basis van de gemeenschappen is naar de prullenmand verwezen.

Mijnheer de minister-president, u hebt het lot van uw regering gekoppeld aan het verwerven en gevoelig versterken van de fiscale autonomie. Ik zou me toch zorgen beginnen te maken, want de berg heeft inderdaad een muis gebaard. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte leden van de regering, collega's, voor de SP waren er drie belangrijke doelstellingen voor de herziening van de financieringswet.

Een eerste doelstelling was een meer correcte en rechtvaardige verdeling over de verschillende beleidsterreinen van de middelen die door de burgers in dit land worden opgebracht. Voor ons was immers het volgende bijzonder onrechtvaardig. Al naargelang tot welk niveau een beleidsterrein behoorde, kon het niet op dezelfde manier genieten van de welvaart en de opbrengst uit belastingen vanuit die welvaart om beleid te voeren. Samen met vele anderen hebben we dat telkens als een grote onrechtvaardigheid beschouwd. Daarmee werd een hypotheek gelegd op de toekomst van het te voeren beleid in dit land.

Een tweede doelstelling was dat we in Vlaanderen over meer instrumenten en mogelijkheden zouden beschikken om aan echt modern beleid te doen en om aan echte moderne sturing te doen. Met andere woorden, het doel was om het beleid mee te kunnen sturen aan de hand van fiscale instrumenten, net zoals dat in vele andere landen gebeurt.

De derde doelstelling was om ook op Vlaams niveau door middel van een fiscaal beleid selectieve maatregelen te kunnen treffen met het oog op een

Voorhamme

sociaal beleid. Een jaar en enkele maanden na de start van de nieuwe regering wordt in dit opzicht een zeer belangrijke doorbraak gerealiseerd. Degenen die dachten dat met het Sint-Elooisakkoord de Vlaamse eisen terzake naar de Griekse kalender werden verwezen, zijn in snelheid genomen. Deze regering houdt woord, en ze realiseert die doorbraak zelfs sneller dan ze bij haar aantreden in het vooruitzicht had gesteld.

Afhankelijk van de invalshoek zou men kunnen zeggen dat het glas na de huidige hervorming halfvol is, dan wel halfleeg – dat laat ik in het midden. Wie echter eerlijk is, moet toegeven dat deze doorbraak niet verwacht was. Het is al gezegd dat het proces van onze staatsvorming in meerdere etappes verloopt en wellicht nooit afgelopen zal zijn. Als ik zie wat er vanuit Vlaams oogpunt in de onderhandelingen van de voorbije dagen is gerealiseerd, vind ik het niet erg dat het glas nog halfleeg of halfvol is. Dat vindt niemand die eerlijk is, de voorbije zes jaar heeft meegemaakt, en de discours heeft gehoord uit de verschillende hoeken van het land. Slechts wie van kaakslagen zijn hoofdbezigheid heeft gemaakt, zal er van overtuigd zijn dat er geen belangrijke doorbraak is gerealiseerd.

De hervorming is een belangrijke vooruitgang naar meer rechtvaardigheid en beter bestuur. De herfinanciering van de gemeenschappen zal ook de Vlaamse begroting in haar geheel van een bijzonder zware hypotheek ontlasten. Er is immers vastgelegd dat op termijn de gemeenschapsmiddelen gekoppeld zullen zijn aan de groei van de welvaart. Dat is essentieel voor de toekomst van de Vlaamse begroting in haar geheel, en voor veel meer dan alleen maar de onderwijsmateries waarvoor we bevoegd zijn.

Bovendien worden de bijkomende middelen geleidelijk omgeschakeld naar de veel gunstiger verdeelsleutel van de personenbelasting. Dat moet niet geminimaliseerd worden. Een raming van wat dit kan betekenen, geeft immers aan dat tegen het jaar 2012 wellicht ongeveer 100 miljard frank aan bijkomende middelen zullen worden verdeeld op basis van de personenbelasting, en niet op basis van de BTW-middelen gekoppeld aan de leerlingcijfers. In plaats van 57 worden meer dan 64 miljard frank bijkomende middelen aan Vlaanderen toegekend. Men moet dus niet zeggen dat er geen rechtzetting komt van de huidige situatie.

Door de overheveling van alle gewestelijke belastingen en het kijk- en luistergeld naar Vlaanderen,

en de toewijzing van de tariefbevoegdheid aan de gewesten, zal Vlaanderen met zijn bevoegdheden, en binnen normale beleids marges die daarvoor ook in vergelijkbare landen worden aangesproken, vergaand kunnen sturen met fiscale middelen. We hoeven niet over een totale fiscale autonomie te beschikken, zoals de heer Van Rompuy voorstelt, om dat daadwerkelijk te kunnen doen. De marges die ons nu worden toegekend, volstaan hiervoor reeds in belangrijke mate. We moeten ze enkel nog verstandig aanwenden. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan maatregelen inzake mobiliteit, woonbeleid en mobiliteit via de registratierechten.

Dat er eindelijk en snel een stimulerend beleid kan worden gevoerd op bijvoorbeeld sociaal en werkgelegenheidsvlak via selectieve fiscale maatregelen, zal niemand betreuren. Ik heb hier in het recente verleden veel pleidooien gehoord waarin betreurd werd dat enkel op een vrij botte manier fiscale maatregelen konden worden genomen. Door het akkoord dat in de voorbije uren tot stand is gekomen, krijgen we nu eindelijk die unieke mogelijkheid. Het feit dat het autonoom fiscaal tariefbeleid hoe dan ook zal moeten worden gevoerd zonder dat dit kan leiden tot een vermindering van de progressiviteitsschaal, is volgens ons, socialisten, eigenlijk eerder een verworvenheid dan een toegewing. Voor ons betekent dit dat een grotere fiscale autonomie in Vlaanderen geen fiscale autonomie zal zijn die gebruikt wordt om asociale belastingssystemen te installeren. Voor ons betekent het dat er in de toekomst inderdaad beslist kan worden om tegemoetkomingen en belastingverlagingen door te voeren, zonder dat die zullen kunnen leiden tot een sociale achteruitgang of onrechtvaardigheid.

Het afschaffen van het kijk- en luistergeld, waartegen niemand in dit parlement nog gekant is, kan voortaan volledig onafhankelijk op de agenda van het Vlaams Parlement worden geplaatst. Voortaan moeten we daar met niemand nog verder overleg over plegen. Dat men laat uitschijnen dat dit gefinancierd moet worden op de rug van het onderwijs, vind ik een staaltje van platte demagogie.

De ruimte die met dit akkoord in de toekomst beter dan voorheen – door de blokkering waarin we ons toen bevonden – in de Vlaamse begroting wordt gecreëerd, zal autonoom kunnen worden aangewend, ook voor het afschaffen van het kijk- en luistergeld. Nogmaals, dit hoeft niet te beteken dat dit moet gebeuren op de rug van het onderwijs. *(Opmerking van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer)*

Voorhamme

Mevrouw Demeester, u hebt het over een tijd waarin we over veel minder middelen beschikten en we in een veel ongunstigere financieringsevolu- tie zaten. U hebt zelfs voorstellen gelanceerd om afcentiemen te realiseren. Op wiens rug was dat toen ? Toch ook van het onderwijs ?

De voorzitter : Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Men kan altijd blijven terugkomen op wat in het verleden niet werd gedaan en op wat nu voor een keer wel gebeurt. Ik wil voor eens en voor altijd nogmaals duidelijk stellen dat wij op een bepaald ogenblik, toen er in de begroting een evenwicht kwam, voor keuzes stonden met drie cruciale mogelijke oplossingen : nieuwe uitgaven, schuldafbouw of afcentiemen. U weet dat zeer goed. Ik veronderstel immers dat uw geheugen nog functioneert op uw leeftijd. (*Gelach*)

De heer Robert Voorhamme : Stoort het u mis- schien dat mijn geheugen nog functioneert ?

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Neen, het stoort me dat uw geheugen nog slechts voor een- derde werkt. Uw geheugen is selectief. U hebt het immers steeds opnieuw over de afcentiemen, maar u vergeet om ook de twee andere elementen te noemen.

Als ik 's morgens de kranten lees en de persover- zichten beluister, dan ben ik steeds geboeid door de verscheidenheid in de berichtgeving. Deze mor- gen heb ik echter een krant gelezen – want ook die komt in mijn bus terecht – waarin opnieuw te lezen valt dat de voorbije zeven jaar niets werd gedaan. Ik wil u er toch even aan herinneren dat 1993 een cruciaal jaar was in het defederaliseringsproces. In dat jaar heeft de toenmalige meerderheid – waar- van u deel uitmaakte, afgesproken dat er een perio- de van rust moest komen. We spraken toen af dat het parlement aan een voorbereidingsfase zou wer- ken. Dat gebeurde ook, in diverse commissies en zowel op het fiscale, het financiële, het budgettaire als op het inhoudelijke vlak. We spraken in 1993 af om vanaf 1999 de voorbereidingen in daden om te zetten.

Mijnheer Voorhamme, de nieuwe meerderheid probeert nu de hele tijd om de oppositie zaken te verwijten. Uw partij behoorde echter tot de toen- malige meerderheid die deze afspraken heeft ge- maakt. Ook uw partij vroeg een rustpauze op het

vlak van de fiscale autonomie, een federale rust- pauze en een communautaire rustpauze. Het ver- wijt dat wij tijdens de vorige regeerperiode niets hebben verwezenlijkt, moet ophouden. Daarnet hoorde ik vanaf mijn bank iemand aan mijn rech- terzijde vragen wat wij tijdens de vorige periode hebben gedaan. Mijnheer Voorhamme, ik herhaal, wat we hebben gedaan, hebben we samen met u gedaan. Houd nu eens op met dit verhaal en erken dat u tijdens de vorige legislatuur samen met de christen-democraten goed hebt geregeerd. Probeer eens om naar de toekomst te kijken in plaats van naar het verleden en stop met zeggen wat wij niet hebben gedaan. U zit samen met een aantal men- sen die op de regeringsbanken zitten – ik wil nie- mand viseren dus kijk ik niet in de richting van de regering -, wat te lachen met de inbreng van de op- positie. (*Rumoer*) (*Opmerkingen van de heer Gil- bert Bossuyt*)

U mag lachen, maar er is sprake van weglachen, van voorstellen en opmerkingen onwezenlijk te noemen en ze te bagatelliseren. Waarvoor dient een parlement ? Het is de bedoeling om in een par- lement van gedachten te wisselen. (*Opmerkingen van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht*)

Mevrouw De Maght, probeert u die opmerkingen uit in Aalst, maar niet in dit halfroond. (*Opmerkin- gen van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht*)

Mevrouw De Maght, wat u beweert, is niet juist. Ik roep de voorzitter op als getuige. Iets wat in de commissie voor Financiën en Begroting absoluut mogelijk was, was het voeren van een permanente dialoog en het formuleren van meningsverschillen. De toenmalige werkwijze van de commissie mis ik nu sterk. (*Opmerkingen van de heer Francis Ver- meiren*)

De heer Robert Voorhamme : Mevrouw Demees- ter, het getuigt van een trauma dat u ervan uitgaat dat ik met mijn opmerking wilde beweren dat vroeger slecht werd geregeerd. Ik heb enkel ver- noemd wat vroeger werd beslist op basis van de toen bestaande wettelijke mogelijkheden. Toenter- tijd was het vooruitzicht een veel kleinere midde- lenaangroei voor de Vlaamse begroting dan nu met het nieuwe akkoord. Toch waren er ook toen een aantal leden van de meerderheid, onder meer u, die ernstig overwogen om afcentiemen toe te ken- nen. De begrotingsruimte die daarvoor bestond, was toen veel kleiner. Als leden van dezelfde frac- tie, nu er een vooruitzicht is op een substantiële uitbreiding van de financiële ruimte, beweren dat een belastingvermindering of de vermindering of

Voorhamme

afschaffing van het kijk- en luistergeld ten koste zou gaan van het onderwijs, dan is dat demagogie.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Toen hebben we drie ideeën naar voren gebracht waarover we van gedachten zouden wisselen op het ogenblik dat er middelen zouden vrijkomen. We hadden daarvoor helemaal geen wijziging in de wetgeving nodig. We konden op dat ogenblik ook een afcantiem realiseren : dat was helemaal geen probleem.

Toen volgde er een gedachtewisseling tussen uw fractie en sommigen in onze fractie. Vroeger werden die discussies altijd meningsverschillen genoemd, terwijl men vandaag in de meerderheid alles mag zeggen en dat een verrijking noemt. Dat is een verschil in benadering, maar het gaat over hetzelfde. We konden toen de afcantiemen niet invoeren zoals we dat graag wilden, omdat we dat selectief wilden doen. Dat was de discussie die we binnen de regering en binnen de commissie hebben gevoerd. We hebben toen gezegd dat, mocht men die weg in de toekomst bewandelen, men de afcantiemen selectief zou moeten toekennen, en niet zomaar voor iedereen op dezelfde wijze. Dat leeft nu ook binnen de meerderheid.

De heer Robert Voorhamme : Daar ben ik het mee eens. (*Opmerkingen*)

Voor mijn fractie is het, naast de herziening van de financieringswet, eveneens zeer belangrijk dat eindelijk de cruciale bevoegdheid inzake de gemeentewet- en provinciewet wordt overgeheveld, samen met enkele andere bevoegdheden. Dat is zeer belangrijk omdat het aansluit bij een van onze doelstellingen : het maakt het voeren van een beter, efficiënter en moderner beleid in Vlaanderen mogelijk. Dan gaat het niet alleen over het Vlaamse niveau, maar ook over de lokale niveaus. We denken dat beide moeten samengaan. Men kan geen modern beleid voeren in Vlaanderen als men dat niet kan doortrekken naar het lokale niveau.

Geachte leden, voor een aantal mensen is vandaag het uur van de waarheid aangebroken. Zelfs vorige week nog heb ik hier horen beweren dat de door de nieuwe coalitie en regering gevolgde strategie slechts kon leiden tot blokkering en vernedering. Ik stel vast dat er nu, in het uur van de waarheid, van die blokkering en vernedering niet veel meer overblijft. Elke redelijke persoon zal moeten toegeven dat de voorbije uren een uitermate belangrijke doorbraak is gerealiseerd. Die betekent niet het eindstation van een evolutie, maar houdt ons

op het goede spoor en gaat alleszins verder dan velen hadden durven denken of vrezen.

Vlaanderen is weliswaar nog niet onafhankelijk, maar Vlaanderen zal de komende maanden en jaren over heel wat meer armslag beschikken om een beleid te voeren. Sommigen klaagden erover dat ze niet veel te doen hebben in dit parlement. Ik kan me voorstellen dat dit parlement de komende tijd heel wat meer te doen zal hebben. We zullen echt aan fiscaal wetgevend beleid kunnen doen. De SP is dus tevreden met dit akkoord, omdat het ons de mogelijkheid biedt om beter te regeren op alle niveaus in dit land. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, dames en heren, wij zijn bijzonder tevreden met dit akkoord. Dit is geen verplicht nummertje van een loyale fractievoorzitter. Ik wil u vragen om het regeerakkoord erbij te nemen en mijn opmerkingen van vorige week. Iedere objectieve lezer zal de grote congruentie tussen het regeerakkoord, mijn opmerkingen en het nieuwe akkoord moeten toegeven.

De commentaren zijn voorspelbaar. Het akkoord gaat niet ver genoeg, het is te veel gespreid in de tijd, en het beantwoordt niet aan de resoluties uit de vorige legislatuur. De oppositie heeft het volste recht ambities te formuleren. Zij heeft het regeerakkoord niet goedgekeurd, dus is er wat dat betreft geen probleem, maar de commentaren klinken hier en daar ongelooftwaardig.

Tijdens de vorige legislatuur heeft men het communautaire debat inderdaad gestimuleerd. Men heeft echter geen stap vooruit gezet, mevrouw Demeester, zelfs niet inzake de regionalisering van gemeentewet- en provinciewet, wat in het Sint-Michielsakkoord werd vastgelegd en onder de vorige regering realiteit had moeten worden.

In die zin, mijnheer Van Rompuy, vind ik uw retoriek ongelooftwaardig. Het heeft zelfs iets tragisch. Het dient om het onvermogen van de vorige regering, en vooral van uw partij, te camoufleren en om de dynamiek van deze meerderheid niet te moeten erkennen. Zo komt het bij mij over.

In het verleden heb ik een inhaalbeweging voor de gemeenschapsmiddelen bepleit, en het feit dat deze welvaartsvast moesten worden. Dit wordt nu verwezenlijkt. Mijn fractie gaat ervan uit dat de bijkomende middelen naar de gemeenschap gaan, in

Sannen

eerste instantie naar het onderwijs. We waren het er allemaal over eens, en het regeerakkoord was duidelijk : de overheveling van de gewestbelastingen was noodzakelijk. Niemand had enig probleem met het feit dat dit een neutrale oefening zou zijn. Vorige week nog stelde ik zelf voorop dat we in het kader van die gewestbelastingen toch ook enige aandacht moesten besteden voor de fiscale migratie en een coherent beleid. Ik haalde het voorbeeld aan van de verkeersbelasting en de belasting op de inverkeersstelling, en pleitte voor samenwerkingsakkoorden. Dat werd opgenomen in het akkoord.

Mijnheer Van Rompuy, gemeenten hebben geen afcantiemen. Uw vergelijking tussen regering en gemeenten gaat niet op. Wij hebben op- en afcantiemen met een variante van 6,75 percent. We hebben dus meer ruimte dan de gemeenten. Ik wil even stilstaan bij de mogelijkheden die dit akkoord creëert voor procentuele op- en afcantiemen. U kent onze bezwaren tegen het forfaitaire systeem, tegen een tegemoetkoming aan elke belastingbetaler. Nu kan men op een gedifferentieerde manier, per belastingschijf, ingrijpen. In die zin wordt het nu mogelijk om het regeerakkoord uit te voeren. In de laagste belastingschijf moet een lastenverlaging worden doorgevoerd om onder meer de werkloosheidsval te bestrijden. Mijn fractie gaat ervan uit dat de geplande 40 miljard frank belastingverlaging daarvoor zal dienen.

Naast de grotere fiscale autonomie, zijn er de bijkomende middelen voor de gemeenschappen. Ik wil nogmaals duidelijk onderstrepen dat die bijkomende middelen het onderwijs ten goede moeten komen. Net zoals de andere sprekers wil ik het belang van de regionalisering van de gemeente- en provinciewet benadrukken. De controle op de verkiezingsuitgaven komt in onze handen. Er wordt onverwijld werk gemaakt van het akkoord over de overheveling van landbouw en buitenlandse handel.

Vanaf 2004 wordt ontwikkelingssamenwerking overgeheveld, in zoverre gewest- en gemeenschapsbevoegdheden in het geding zijn. Deze beslissing is letterlijk overgenomen uit het regeerakkoord. Ik begrijp echter wel dat de bevoegde staatssecretaris hierbij enkele vraagtekens plaatst, want hij wil een kwaliteitsvolle ontwikkelingssamenwerking. Ons uitgangspunt is de Belgische configuratie met Vlaanderen, Wallonië en Brussel. Maar als men de zaak bekijkt vanuit het perspectief van de ontwikkelingslanden, dan is het beeld verschillend. De zaken dreigen erg complex te wor-

den. Er ontstaat een veelvoud van het huidige aantal donoren. Terzelfder tijd leeft bij de ontwikkelingssamenwerkers de wens om samen te werken. Sommigen vragen zich dus af of dat allemaal wel uitvoerbaar is. Het wordt een grote uitdaging voor de federale en Vlaamse regering om goede en duidelijke afspraken te maken over een coherent en kwalitatief hoogstaand ontwikkelingsbeleid.

Ik wil toch ook nog de hervorming van het kijk- en luistergeld tot een gewestbelasting als positief punt vermelden. We stellen duidelijk dat de 40 miljard frank die vandaag ter beschikking zijn, moeten worden aangewend voor wat er in het regeerakkoord staat. Als het kijk- en luistergeld wordt afgeschaft, zal de regering een compensatie moeten goedkeuren. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de gemeenschapsmiddelen voor welzijn en onderwijs.

Onze fractie is dus tevreden met het bereikte resultaat, en we zullen actief meewerken aan de uitvoering van dit akkoord. We beseffen echter dat dit niet het laatste akkoord zal zijn. Communautaire onderhandelingen en onderhandelingen over de staatshervorming zullen ook tijdens de rest van deze zittingsperiode worden voortgezet. We zullen daar constructief aan meewerken. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, geachte ministers, geachte collega's, de discussie over de staatshervorming is natuurlijk nooit helemaal beëindigd. Het gaat om een proces. Sommigen wekken de indruk dat men tijdens een avondlijke bijeenkomst van enkele uren de hele problematiek van het nationaliteitsvraagstuk kan oplossen. Iedereen die de toestand van dit land kent, weet dat het om een aartsmoeilijk probleem gaat. Tenslotte moeten deze zaken steeds aan de onderhandelingstafel worden opgelost, waarbij rekening wordt gehouden met de opvattingen die in beide landsgedeelten leven.

De simplificering van deze problematiek bewijst geen dienst aan de oplossing. Ik zeg dit niet tegen één fractie in het bijzonder. Het is gewoon een algemene vaststelling. Een oplossing komt alleen aan de onderhandelingstafel uit de bus. Dit onderscheidt ons van vele landen waar evenzeer nationaliteitsconflicten bestaan. Bij ons vindt de discussie plaats in een democratisch gegeven en is de wil tot overleg aanwezig. Mijn fractie, die daarvan groten-

Van Grembergen

deels de politieke vertolker is, wil dat het gesprek wordt gevoerd om de tafel.

Na 13 juni 1999 heeft mijn fractie haar vertrouwen gegeven aan de Vlaamse regering, op basis van het regeerakkoord. Een van de uitgangspunten was dat de staatshervorming opnieuw zou worden aangepakt. Daarbij wil ik niemand verwijten maken. Ik weet dat er in de periode 1994-1999 problemen waren en dat dit toen onmogelijk was. Het Vlaams Parlement heeft geprobeerd om opnieuw, in democratisch overleg, tot een consensus te komen over wat essentieel is inzake de komende staatshervorming. Dit project is er nu en wordt grotendeels opgenomen in het Vlaams regeerakkoord. De meerderheidspartijen verbinden zich ertoe deze ideeën op om het even welk niveau te dragen en ze in de discussies in te brengen. Op die basis heeft mijn fractie de regering haar vertrouwen geschonken, hoewel we werden gekapitteld en beschouwd als naïevelingen. De feiten bewijzen echter dat er wel degelijk vooruitgang wordt geboekt.

Hoewel ik de verdienste van de staatshervormingen niet alleen opeis, heeft mijn fractie de voorbije 40 jaren elke gelegenheid aangegrepen om een aantal van haar doelstellingen in verband met zelfbestuur te verwezenlijken. Ze ging daarbij niet uit van het partijbelang of de angst de partij daarmee schade te berokkenen. Telkens opnieuw vroeg ze zich af wat goed kon zijn voor de gemeenschap die we in dit land vertegenwoordigen, dit met de problemen en risico's vandien. Onze fractie nam elke gelegenheid te baat om vooruitgang te boeken. En er is vooruitgang geboekt op twee terreinen : meer bevoegdheden en meer middelen.

Bij het begin van de staatshervorming, in de periode 1977-1981, in 1987 en in 1992, gingen de discussies vooral over de bevoegdheidspakketten. Wie nu anno 2000 kijkt naar de Belgische confederatie, kan niet anders dan vaststellen dat een indrukwekkend pakket bevoegdheden aan de deelstaten werd toevertrouwd. Ik som ze even op : openbare werken, ruimtelijke ordening, milieu, cultuur, onderwijs, tewerkstelling, economie, binnenlandse zaken – door dit akkoord nog uitgebreid met de gemeente- en provinciewetgeving -, buitenlandse handel, buitenlandse aangelegenheden – nu uitgebreid met ontwikkelingssamenwerking. Dit is het pakket bevoegdheden dat de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement kunnen uitoefenen. Zulks vindt zijn gelijke niet bij andere federaties waar ook ter wereld. (*Rumoer bij het VB*)

Ik heb het even niet over fiscale autonomie, maar over de autonomie om macht uit te oefenen. Natuurlijk werden aan dat bevoegdheidspakket geldmiddelen gekoppeld. In het verleden werd er vooral met dotaties gewerkt, met daarbovenop slechts 8 percent eigen fiscale mogelijkheden, dat geef ik grif toe. Het gisteren gesloten akkoord is ook een versterking van het al zo ruime pakket bevoegdheden. Inzake binnenlandse zaken krijgen we de volle bevoegdheid, de Vlaamse onafhankelijkheid zelfs naar onze gemeenten en provincies toe, zoals de heer Voorhamme het lapidair verwoordde. Daar komt nog bij dat we zeggenschap over de kieswet krijgen. Ik wijs er ook op dat aan ons grondgebied niet wordt getornd, aangezien we ook in de Vlaamse Rand onze volledige deelstatelijke bevoegdheid kunnen uitoefenen. Wat bij vorige akkoorden grondwettelijk werd vastgelegd, zal uiteraard niet ongedaan worden gemaakt. De franstalige inwoners van de Rand, die de voorbije dertig jaar voortdurend gepoogd hebben om de grens te verleggen en geen burgers te zijn van de deelstaat Vlaanderen, worden door het nieuwe akkoord deelstatelijke burgers van Vlaanderen.

De heer Joris Van Hauthem : U probeert ons altijd dezelfde verworvenheid als een nieuwe overwinning voor te stellen. De taalgrens is al lang vastgelegd. In 1988 werd ze gebetonneerd. De laatste discussies over die grens werden daarmee zogenaamd uit de wereld geholpen. Wat voert het nieuwe akkoord daar dan aan toe ? Ligt die grens nu met gewapend beton vast misschien ? Iedere keer betaalt Vlaanderen opnieuw een prijs om iets te krijgen dat al een verworvenheid was !

De heer Paul Van Grembergen : Ik wil enkel aantonen dat door de regionalisering van de gemeente- en provinciewet, waarvan iedereen wist dat er wolfsklemmen en schietgeweren waren inzake de Rand, men op geen enkele wijze enige toegeving heeft gedaan, wel integendeel. Men bevestigt de gezagsuitoefening en parlementaire situatie. De Rand behoort tot het Vlaams gebied. Ik heb het niet graag over overwinningen. Dat is voor mij een voorhistorisch woordgebruik. Inzake binnenlandse zaken zal de Rand echter nooit nog een discussiepunt vormen, ondanks de eisen die Franstaligen daarover in het verleden hebben gesteld. Iedereen zal dit moeten toegeven.

Het bevoegdheidspakket is uitgebreid, ook op het buitenlands vlak. De soevereiniteit en de eigenzinnigheid van een deelstaat meet men ook aan het buitenlands optreden. De mogelijkheden hiertoe worden versterkt. Wie dat ontkent of een dooie mus noemt, is verkeerd. Deze morgen stelde een

Van Grembergen

krant voor intellectuelen, die de politiek gewoonlijk op een schitterende manier beoordeelt, de zaken op die manier voor. Ik ben het daar niet mee eens. De journalist had het niet over bevoegdheden, maar alleen over fiscale autonomie.

Ik ben het ermee eens dat de verzuchtingen en politieke wensen van mijn groep verder gaan. Het verhaal is nog niet af. Het gaat verder dan wat er op dit ogenblik in het akkoord staat. We moeten echter wel voldoende politieke zin aan de dag leggen en vaststellen dat de Franstaligen tot en met de verkiezingen van 1999 de termen 'fiscale autonomie' en 'eigen fiscaliteit' niet eens over de lippen kregen. Ze stelden daar een veto tegenover. Dat is de realiteit.

Ik beweer niet dat we alles hebben bereikt. Ik ben al ongeveer 25 jaar parlements lid, en ik weet dus wat evolutie is. Ik weet waarvoor ik me al die jaren heb ingezet. Ik begrijp en deel de vrees die het werken in fasen oproept. Men heeft in verscheidene fasen gewerkt vooraleer er iets werd bereikt inzake bevoegdheden. Ik ben dus enigszins bevreesd dat voor wat de verdere fiscale autonomie betreft, we weer in een 'fasensysteem' terechtkomen. Ik zou het liever anders zien en de zaken sneller zien evolueren. Ik wens echter aan mijn volk en gemeenschap geen luchtkastelen te verkopen en leugens te vertellen. Ik wil de realiteit vertellen en ambitie doorgeven. We hebben de ambitie om verdere stappen te zetten. Dat we vooruit zijn gegaan, dat het begrip 'fiscale autonomie' werd aanvaard, dat de gewestbelastingen zijn overgeheveld, dat er eigen fiscale verantwoordelijkheid is, dat een – weliswaar voor ons te beperkte – eigen personenbelasting werd toegekend, kan niemand ontkennen.

Wat is de politieke prijs? Dat vraagt steeds dezelfde groep. Het is al dertig jaar hetzelfde verhaal. *(Opmerkingen van de heren Eric Van Rompuy en Joris Van Hauthem)*

Mijnheer Van Rompuy, ik heb geen namen genoemd. Ik zeg alleen dat in Vlaanderen sommigen – telkens als men met de andere partners het nationaliteitenconflict wil oplossen – op zoek gaan naar waar er verraad is gepleegd. Voor dit akkoord is geen prijs betaald, dit is een eerbaar akkoord. Het klopt dat we niet alles hebben binnengehaald, maar de Vlaamse regering engageert er zich toe om het Vlaams regeerakkoord met alle doelstellingen te blijven honoreren.

Blijkbaar is er in het Franstalige landsgedeelte terug smaak voor verdere regionalisering, maar die kan natuurlijk niet worden doorgevoerd op de rug van de Franstaligen. Akkoorden die op de rug van een ander worden gemaakt, zijn altijd slecht. De wil is er opnieuw en iedereen die het goed meent, ook de oppositie, moet dit klimaat tot verdere regionalisering aangrijpen, gunstig beïnvloeden en afstand doen van de kleine politiek. We hebben er alle belang bij om tijdens de komende drie jaar tot verdere stappen te komen binnen het regeerakkoord. Die mogelijkheid is er. Er spelen een aantal factoren in ons voordeel: de economische groei, extra financiële middelen, het feit dat een deel van onze bevolking zich internationaler richt. Onze fractie steunt dit akkoord. Ik feliciteer de Vlaamse onderhandelaars dan ook met het bereikte resultaat. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer Van Grembergen, er is toch iets waarover u het niet hebt gehad. U hebt wel gezegd dat het u spijt dat er af en toe in fasen wordt gewerkt. Ik wil echter het volgende duidelijk stellen. In dit akkoord is men definitief de weg opgegaan van het loslaten van de Vlamingen in Brussel.

In dit akkoord is geen enkele voorafgaande garantie vastgesteld voor de vertegenwoordiging van de beide gemeenschappen op het lokale Brusselse beleidsniveau voordat de bevoegdheid over de gemeentewet ook naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt overgeheveld. Dit is nochtans iets wat we in dit parlement altijd uitdrukkelijk hebben gevraagd. We waren er niet tegen dat deze bevoegdheid ook naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zou worden overgeheveld, maar we hebben altijd gezegd dat er vooraf, op federaal niveau, een regeling diende ingeschreven te worden voor de minimumvertegenwoordiging van beide gemeenschappen op Brussels lokaal vlak. Als we dit pas naderhand, op Brussels niveau, moeten bekommen zal dit veel moeilijker of misschien zelfs onmogelijk zijn.

Het is momenteel zelfs niet eens duidelijk of men bij de overdracht zal voorzien in een systeem van dubbele meerderheid in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, zodat de gemeentewet op Brussels niveau niet kan gewijzigd worden tegen de Vlamingen in. Ik heb dan ook de volgende vraag. Mijnheer Van Grembergen, ziet u werkelijk nog één Vlaamse Gemeenschap, de Brusselaars inclusief, of is dat voor u definitief gedaan?

De heer Paul Van Grembergen : Mevrouw Grouwels, u hebt volledig gelijk als u zegt dat in dit akkoord de situatie van de Brusselse Vlamingen vastzit in het status-quo.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Het is geen status-quo, want de gemeentewet zal worden overgeheveld, ook naar het Brussels Gewest, met alle gevolgen vandien voor de Brusselse Vlamingen.

De heer Paul Van Grembergen : In het akkoord is een status-quo voorzien op het vlak van de garanties voor de Franstaligen in de Rand en de bevestiging van de waarborgen die nu bestaan voor de Vlamingen in Brussel. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

Ik deel wel uw bezorgdheid. Trouwens, ik denk dat ik van u nog heel wat zou kunnen leren over de situatie in Brussel. Ik wil echter wel duidelijk het volgende zeggen. Als men in Brussel nadenkt over het beleid, komen hoe langer hoe meer mensen tot de vaststelling dat er met de Vlamingen moet worden gepraat om de stad op een goede wijze, in onderling respect, te besturen. De enige uitzondering is het FDF. Die partij probeert immers nog steeds het klimaat in Brussel te vergifigen. In dat opzicht is het FDF vergelijkbaar met een bepaalde andere politieke partij. (*Applaus bij de VLD, de SP, AGALEV en VU&ID*)

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil iedereen bedanken die op een constructieve wijze aan dit debat heeft meegewerkt. Ik zal me beperken tot het maken van een aantal beschouwingen.

Ik heb in het verleden al opgemerkt dat ik me erover verheug dat we het debat over de staatshervorming steeds meer voeren in functie van de vraag hoe we een beter bestuur voor de burgers mogelijk kunnen maken. Debatten over staatshervorming werden in het verleden vaak gevoerd in termen van confrontatie en afdreiging. Dat is een vaststelling, geen verwijt. Er waren altijd winnaars en verliezers, en er werd gesproken over kaakslagen en betaalde prijzen. Heel wat burgers hebben nooit goed begrepen waar het allemaal om ging. Daarom hebben we in het regeerakkoord gesteld dat de uitgangspunten beter bestuur, subsidiariteit, en solidariteit moeten zijn.

De onwetendheid is mee het gevolg van de ingewikkeldheid die voortvloeit uit de vele fasen van

de staatshervorming. De structuren zijn niet altijd begrijpelijk voor de burgers. Aan Franstalige kant is het nog onduidelijker dan aan Vlaamse. Gelukkig hebben wij slechts één regering voor gemeenschap en gewest samen. Ik blijf herhalen dat de Franstaligen ooit zullen moeten kiezen voor een gelijkaardige symmetrie.

In de evaluatie van het bereikte akkoord verwacht ik van iedereen een zekere objectiviteit. Mevrouw Demeester, ik ben niet van plan om verder het proces te maken van het verleden en van de vorige regeerperiodes. Ik heb vandaag opnieuw akte genomen van het feit dat de communautaire stilstand van de afgelopen zeven jaar een bewuste politieke keuze was. Het zij zo. Van de Sint-Michielsakkoorden van 1993 tot aan de verkiezingen van 1999 werden geen nieuwe stappen gezet in de staatshervorming. Men wilde de zaak bestuderen en degelijk voorbereiden.

De manier waarop die voorbereiding is gebeurd, en de standpunten die zijn ingenomen, hebben alleszins geleid tot een totale blokkering aan de andere zijde van de taalgrens. Dat was een vergissing, die het gevolg was van een gebrek aan dialoog. De heer Van den Brande heeft vorige week op het einde van het debat gezegd dat ook hij naar Namen is geweest om te onderhandelen. Blijkbaar echter was de perceptie daar zo dat men onze standpunten fundamenteel wantrouwde.

Die situatie legde een hypotheek op de huidige regeerperiode door een constitutionele blokkering. Slechts zeer weinig artikelen van de grondwet werden voor herziening vatbaar verklaard. In het federaal parlement werd voor de verkiezingen door de Franstaligen gezegd dat ze zelfs niet wilden praten over welke staatshervorming dan ook. Zij wilden wel een aantal artikelen voor herziening vatbaar verklaren, maar er kon niet gepraat worden over artikelen die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met de gevoelige punten van een verdere staatshervorming.

Wie vijftien maanden geleden aan het publiek zou hebben meegedeeld dat de volgende regering er na een goed jaar werken in zou slagen om een aantal stappen voorwaarts te zetten, zoals de realisatie van een bijkomend stuk fiscale autonomie, zou voor gek verklaard zijn. Nochtans is dat vandaag realiteit. Dat is alleen mogelijk geworden omdat we opnieuw met wederzijds respect met elkaar praten. Daar werd denigrerend over gedaan : we gingen alleen maar een kop koffie drinken ; als we zouden willen praten, zouden we wel merken dat de Franstaligen niet bereid zijn om stappen voor-

Dewael

waarts te zetten. Vandaag doen we dat echter wel. Dat is het directe gevolg van een strategie.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer de minister-president, ik was niet van plan om het woord te nemen. Onze fractieleider heeft het standpunt van de CVP immers goed verwoord. De woorden van de heer Van Grembergen en anderen steken echter schril af tegen uw gewild polemische stijl en tegen de marketingtermen, waarin u heel vaak de kern van het debat miskent.

U komt misschien niet van een andere planeet, maar wel van een ander gremium. U hebt dus niet gedurende drie en een half jaar constructief kunnen meewerken aan het noodzakelijke platform om niet in conflict, maar in de luwte van hoorzittingen met deskundigen, van dialoog en van openheid, ook ten aanzien van de oppositie, akkoorden af te bakenen. Ik herinner me nog levendig hoe we met de heer Denys en anderen van uw fractie en van de VU-fractie een opbouw probeerden te realiseren die ons in staat stelde een dialoog te voeren die zich alleen rond de tafel kan en moet afspeelen.

Hou toch op met die tendentieuze benadering die niet strookt met de werkelijkheid van het Vlaams Parlement. De collega's van de toenmalige Vlaamse regering kunnen getuigen dat we op ontelbare momenten constructief hebben gewerkt. We hebben niet minder dan negentig akkoorden afgesloten tussen gemeenschappen en gewesten omdat die nodig waren en omdat we die absoluut wilden. In het overlegcomité hebben we op één of twee uitzonderingen na steeds een consensus kunnen bereiken. Mag ik u dan ook vragen eindelijk te proberen vorm en inhoud op elkaar af te stemmen ?

Het stemt me gelukkig dat er nu een aantal zaken gerealiseerd kunnen worden. Dit belet me echter niet te vragen een antwoord te formuleren op de zeven punten van kritiek die hier door mijn fractieleider werden verwoord.

U pocht te pas en te onpas met de timing. De realiteit laat echter een minder fraai beeld zien. In 1992 werd na negen maanden niet alleen uitvoering gegeven aan het Sint-Michielsakkoord, maar werd dit bovendien voor de aanvang van de oktober sessie in een wet gegoten en goedgekeurd. De uitvoering volgde dan tussen 1992 en 1995. Ik wacht echter nog steeds op de eerste tekst of het eerste ontwerp

van wat enkele maanden geleden werd bereikt met betrekking tot landbouw en buitenlandse handel.

Ik hoop dus dat u snel die teksten zult kunnen voorleggen. Wat goed zal blijken te zijn, zullen we dan ook goedkeuren. Wat echter mijlenver zal blijken af te staan van de gemeenschappelijke consensus in het parlement, betreur ik. Enige bescheidenheid zou dan ook passend zijn.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Van den Brande er kort op wijzen dat beelden uiteraard niet belangrijk zijn. Maar het beeld dat men over de taalgrens van zijn optreden tijdens de vorige legislatuur had, was van die aard dat men op die manier niet verder wilde praten en de zaak nog liever blokkeerde. Men weigerde aldus de grondwetsartikelen, noodzakelijk voor een verdere staats hervorming, in herziening te plaatsen.

U stelt dat u klaar was om de grote oefening aan te vatten vanaf deze legislatuur. Ik antwoord daarop dat beelden natuurlijk ook hun rechten hebben, maar die waren van die aard dat men niet wilde praten. De oefening die u gemaakt hebt, doet me een beetje denken aan een hometrainer. Men wordt daar enorm moe van, maar het brengt u geen centimeter vooruit.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Dewael, u blijkt te volharden in de boosheid. U was niet eens in het Vlaams Parlement. *(Opmerking van minister-president Patrick Dewael)*

U bent een complete luchtfiets. Wat ik nu hoor, doet me versteld staan. Uw thesis is dat bepaalde dingen niet konden omwille van een bepaalde beeldvorming die u accentueert.

Samen met de voorzitter van het parlement en de voorzitter van de commissie, de heer Sauwens, werd in grote eensgezindheid afgesproken om voorbereidend te werken tot het jaar 1999. U was toen met andere zaken bezig. Ik aanvaard niet dat de perceptie zou kloppen. U voedt de beeldvorming en ik weet waarom : u doet het uit pure en platte politieke demagogie ! *(Rumoer)*

Minister-president Patrick Dewael : Waarvan akte.

Dewael

Een tweede punt houdt verband met de bijzondere financieringswet en de waarborgen voor de Franstaligen die erin werden vervat. De Franstaligen hebben door de waarborgen altijd een comfortabele onderhandelingspositie gekend. De heer Van Rompuy stelde dat wij de verdienste opeisen van een aantal voorgaande fasen van de staatshervorming. Als dat waar is, dan geldt zijn stelling natuurlijk niet enkel voor de goede, maar ook voor de minder goede zaken die in de financieringswet zijn vervat. Een aantal sleutels, waarborgen, *ristorno's* en gedeelde belastingen zijn immers ook het gevolg van onderhandelingen uit het verleden. Laten we elkaar niets wijsmaken : de Franstaligen zullen er nooit mee akkoord gaan om minder te aanvaarden dan wat ze reeds hebben verworven tijdens vorige onderhandelingen, ze zouden gek zijn om dat te doen.

De ondoorzichtigheid die zit vervat in de bijzondere financieringswet is van die aard dat op een bepaald ogenblik niemand nog goed kon inschatten wie voordeel of nadeel had bij de situatie. De financieringswet hield een democratisch deficit in en maakte onvoldoende fiscale autonomie mogelijk. Wij willen echter stappen zetten in de richting van fiscale autonomie. Ik herhaal dat de Franstaligen nooit een regeling zullen aanvaarden waardoor ze er financieel slechter aan toe zullen zijn dan in de huidige situatie.

Ten derde wil ik erop wijzen dat het eindpunt van de staatshervorming nooit wordt bereikt. Men beweert te makkelijk het tegenovergestelde. Vorig jaar stelde men bij het afsluiten van het Sint-Elooisakkoord dat we de Franstaligen hadden gegeven wat ze vroegen waardoor ze niet langer bereid zouden zijn om te praten over verdere staatshervorming. Die bewering klopte toen niet, en nu is het eindpunt evenmin bereikt. Ik neem me voor om samen met de regering tijdens deze legislatuur nieuwe stappen te zetten in de staatshervorming, want hoewel een belangrijk deel van het institutionele hoofdstuk al werd gerealiseerd, blijft er nog belangrijk werk over. Ik zal u daarover straks iets meer vertellen. Een staatshervorming is altijd een continu proces. Het eindpunt is op het vlak van een beter bestuur nooit bereikt. Dat is evenmin het geval in andere federale staten. In Duitsland blijft men systematisch discussiëren over *Finanzausgleich*. De rijkere *Länder* vragen zich af hoe ver de solidariteit moet gaan tegenover de *neue Bundesländer*.

Misschien zullen wij sneller dan verwacht opnieuw

rond de onderhandelingstafel zitten. Ik blijf herhalen dat de gesprekken moeten worden gevoerd in termen van wederzijds respect. Uiteindelijk zullen ook de Franstaligen beseffen dat ze belang hebben bij het voltooiën van de staatshervorming. Dat besef was in het verleden wellicht onvoldoende aanwezig. Dat het besef groeit, is mee een gevolg van de rechtstreekse contacten tussen regeringen. Hier werd wat smalend gedaan over onze ontmoeting met de Waalse regering in Terhulpen. Dergelijke ontmoetingen en contacten geven de staatshervorming echter een dynamiek waardoor de gewesten en gemeenschappen er vanuit een gemeenschappelijke strategie alle belang bij hebben om verdere stappen te zetten.

Een volgende beschouwing die ik zou willen maken handelt over de fiscale autonomie. Ik zeg u in alle duidelijkheid dat mijn verwachtingen terzake niet helemaal zijn waargemaakt. Op dat vlak is mijn eindpunt inderdaad niet gerealiseerd. Ik blijf streven naar een systeem waar de impact van de personenbelasting, dus ook met betrekking tot de financiering van de gemeenschappen, verder in belang zal toenemen. We moeten natuurlijk ook het positieve erkennen : terzake is er een belangrijke correctie aangebracht. Bij de nieuwe extra middelen zullen we evolueren van een verdeelsleutel met 65 percent BTW en 35 percent personenbelasting naar 100 percent personenbelasting. Door de toepassing van de groei – wat een heel belangrijk element is – zal die vervorming worden gecorrigeerd. Het tijdpad daarvoor is echter inderdaad nog lang. We moeten dan ook volgende onderhandelingen aangrijpen om die timing mogelijk te versnellen, mits we natuurlijk op een transparante wijze voldoende solidariteit blijven waarborgen.

Daar knelt immers het schoentje, daar zijn de Franstaligen bang voor. Ze bekijken ons streven naar fiscale autonomie als een bedreiging. Ze blijven het daar moeilijk mee hebben. Voor hen is het een bedreiging in het licht van hun allesbehalve florissante economische situatie. U moet eens luisteren naar hun argumenten : ze zijn bang dat het rijke, welvarende noorden enorme fiscale voordelen zal kunnen aanbieden aan zijn burgers, met als gevolg dat al hun welgestelde burgers zouden wegvluchten naar dat rijke Vlaanderen en er zich integreren. Ik stel het misschien enigszins karikatuurlijk voor, maar die vrees leeft bij veel van hun politieke leidende krachten.

Als we de fiscale autonomie, zoals we ze nu hebben bekomen, goed en efficiënt kunnen invullen en de Franstaligen zullen kunnen zien dat ze er in feite niets van te vrezen hebben, dat fiscale autonomie

Dewael

door de concurrentie ook een zekere dynamiek met zich kan meebrengen, dan zullen we nieuwe stappen kunnen zetten. Ik vind dit echter een van de minder goede punten en ik heb er geen enkele moeite mee om dit hier te erkennen. Ik voeg daar meteen aan toe dat we zelfs in deze zittingsperiode moeten trachten om de onderhandelingen daarover levend te houden.

Anderzijds is de autonomie die wordt verworven inzake de personenbelasting fundamenteel om een goed beleid te kunnen voeren. Niet alleen krijgen we voor 7 procent de mogelijkheid om de belastingen te verminderen – of ze te verhogen, maar daar denk ik niet aan -, we hebben nu ook de autonomie om fiscale aftrekken en andere stimuli te geven in functie van de eigen bevoegdheidsdomeinen. Het begrotingsdebat in dit parlement was soms vrij wezenloos, daar we wel de bevoegdheid hadden om het geld uit te geven, maar geen enkel instrument hadden om fiscaal te sturen. Met die autonomie van 7 procent, wat toch neerkomt op meer dan 40 miljard frank, krijgen we een arsenaal aan mogelijkheden om de beleidsvoering inzake mobiliteit, milieu enzovoort fiscaal te sturen. Dat is niet onbelangrijk.

Er is ook de volledige overheveling van alle gewestbelastingen en van het kijk- en luistergeld. Wat dit laatste betreft zullen het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering een standpunt kunnen bepalen over de afschaffing ervan. De regering zal terzake de knoop moeten doorhakken. Zoals ik al zei tijdens het debat over de Septemberverklaring hebben we een ontwerp van decreet klaar om afcantiemen mogelijk te maken. Het betrof lineaire afcantiemen. Dat was niet in uitvoering van het regeerakkoord. Het regeerakkoord had het over selectieve afcantiemen op de laagste inkomensschijven, om de werkloosheidsval daadwerkelijk te kunnen bestrijden. Mijnheer Van Rompuy, men heeft zich vrolijk gemaakt over het feit dat dit hetzelfde bedrag voor iedereen was. Welnu, dit akkoord zal het mogelijk maken om terzake een gedifferentieerd beleid te voeren. Dat was ook ons streefdoel. We hebben dat nooit ontkend.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil de discussie niet opnieuw openen, maar we hebben altijd gezegd dat men bij de afcantiemen rekening moet houden met het inkomen van het gezin. We hebben dat consequent verdedigd. Als u dat nu kunt uitvoeren, des te beter, we juichen dat toe. Toen ik durfde zeggen dat men met die 75 frank per maand de werkloosheidsval niet kon bestrijden, kreeg ik te horen dat

ik aan demagogie deed. U kunt iets bijleren van de oppositie. Ik vind de opcentiemen nog altijd geen goed fiscaal instrument, maar dit is een stap vooruit.

Minister-president Patrick Dewael : Het ging er niet alleen over, mijnheer Van Rompuy, of men met 2.500 frank per belastingplichtige of 5.000 frank per gezin de werkloosheidsval kon bestrijden. Het ging ook over een keuze. U hebt steeds gezegd dat de CVP tegen die belastingverlaging was. Een politiek debat brengt normaal gezien duidelijkheid. U hebt vandaag gezegd dat u bij uw standpunt blijft. Uw standpunt is extreem, u vindt dat het onderwijs zoveel noden kent dat zelfs met de bijkomende middelen geen belastingvermindering haalbaar is.

Vlaanderen verkeert in een gunstige budgettaire situatie : volgend jaar moet de federale overheid 72 miljard frank extra bijdragen aan de gemeenschappen en gewesten ingevolge de uitvoering van de bestaande financieringswet. Men heeft altijd geprobeerd ons aan te praten dat we budgettaire problemen zouden hebben, maar we hebben onze parameters voor de inkomsten van 2001 uitermate conservatief ingeschat. Met die conservatieve inschatting en met de herfinanciering van de gemeenschappen zullen we zonder enig probleem het bedrag van 50 miljard frank aan lastenverlaging, dat we overeenkwamen bij de start van deze regering, kunnen doorvoeren.

Ik heb altijd gezegd : wanneer we zullen beschikken over meer autonomie, zal de regering het beste instrument kiezen. Sommige politieke partijen hebben zich uitgesproken voor de afschaffing van het kijk- en luistergeld. Bij andere fracties leven andere ideeën. Op een bepaald moment zal de regering een standpunt innemen. Wat hier een aantal maanden geleden werd weggelachen, de afschaffing van het kijk- en luistergeld, realiseren wij nu. Niet alleen de gewestbelastingen, maar ook het kijk- en luistergeld behoren nu tot onze bevoegdheden.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik heb gelezen dat de afschaffing van het kijk- en luistergeld mogelijk is vanaf 2002. Daar moeten eerst nog andere wetten aan voorafgaan. Vanmorgen vroeg men mij bij een rondleiding in het parlement hoe het nu stond met de akkoorden die deze nacht werden afgesloten. Men dacht dat alles vandaag al in voege trad. Heel concreet graag : vanaf wanneer worden de selectieve afcantiemen en de sturende aftrekken mogelijk ?

Minister-president Patrick Dewael : Onmiddellijk.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Onmiddellijk ? U hebt toch eerst andere wetten nodig ? Aan de ene kant zijn er de selectieve afcentiemen, kunnen die worden ingevoerd met de huidige wetgeving ? Aan de andere kant zijn er de specifieke aftrekken, kunnen die onmiddellijk worden ingevoerd ?

Minister-president Patrick Dewael : Dit is het zoveelste debat dat we daarover voeren, mevrouw Demeester. Er zijn twee problemen die men niet met elkaar mag vermengen. Er is het probleem van de vork : het maximum toegelaten percentage in plus of min. U hebt altijd gezegd dat de Franstaligen zich daartegen zouden verzetten. Ik heb altijd beweerd, en herhaal vandaag, dat ik daarover een politiek akkoord had met de federale minister van Financiën, weliswaar beperkt tot 2,5 procent. Na het akkoord van gisteren is er op dat vlak geen enkel probleem meer.

Het tweede probleem is de selectiviteit. Die selectiviteit zal pas mogelijk zijn na de wijziging van de bijzondere financieringswet. Ik heb die wet niet gemaakt of goedgekeurd. In elk geval staat die wet de selectiviteit in de weg. We moeten ermee ophouden elkaar te jennen met de onvolmaaktheden van de financieringswet. Die wet was een belangrijke stap in de staatsvorming. De heer Van Rompuy zei daarover dat hij die mee mogelijk heeft gemaakt, maar die financieringswet heeft nu eenmaal veel tekortkomingen. Het Vlaams Parlement kan een decreet over de invoering van selectieve belastingverlagingen – bijvoorbeeld voor de laagste inkomensgroepen – pas goedkeuren nadat de bijzondere financieringswet is gewijzigd. U kent de timing : het federale parlement zal die wijziging voor eind 2001 goedkeuren.

De voorzitter : Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik wil u niet jennen. De burgers hebben het recht te weten wat er op stapel staat. Vanaf 2001 zijn niet-selectieve afcentiemen mogelijk, maar afgaande op het debat van vorige week en het debat dat we nog voor de gemeenteraadsverkiezingen hebben gehouden, is daarover nog discussie mogelijk. Het is nog niet zeker dat we het ontwerp van decreet ne varietur zullen goedkeuren.

De selectieve afcentiemen kunnen ten vroegste in 2002 worden ingevoerd. Gaat het om het aanslagjaar 2002 of om het inkomstenjaar 2002 ? In dat laatste geval zullen de effecten zich pas onder een nieuwe regering voordoen. En hoe zit het met de

aftrekken ? Ik zou toejuichen dat de minister van Openbare Werken een fiscaal beleid zou kunnen voeren om het mobiliteitsprobleem op te lossen. Zal dat slechts kunnen vanaf het inkomstenjaar 2002, dus het aanslagjaar 2003 ?

Minister-president Patrick Dewael : Ik ben duidelijk geweest. U hebt vier minuten gesproken, en ik zal daar niet zomaar 'ja' op antwoorden. Tegen de achtergrond van de huidige financieringswet heeft de Vlaamse regering een ontwerp van decreet over de afcentiemen goedgekeurd. In dat ontwerp is geen sprake van selectiviteit, en het kan dus ter bespreking aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Selectiviteit en fiscale aftrekken in functie van bevoegdheidsdomeinen en dergelijke kunnen pas worden ingevoerd nadat de financieringswet is gewijzigd. Dat moet voor eind 2001 gebeuren. Is dat antwoord duidelijk ?

In verband met de onderwijsfinanciering wil ik de stelling van de heer Van Rompuy toch betwisten. Hij zegt dat we zullen moeten kiezen tussen meer geld voor het onderwijs of een belastingverlaging. Ik zeg hem echter heel duidelijk dat beide er komen. Zelfs met de middelen waarover we vandaag beschikken, is het perfect mogelijk om inspanningen voor het onderwijs te doen. Dat gebeurt ook. Hij heeft het hier gehad over de nakende onderhandelingen met de vakbonden. Ik loop daar niet op vooruit. In elk geval kunnen we met de huidige middelen en in het licht van de budgettaire perspectieven en de afgesproken herfinanciering van de gemeenschappen, bepalingen over onderwijs uit het regeerakkoord uitvoeren, met inbegrip van infrastructuurwerken, maatregelen voor de informatiesnelweg, de top van Lissabon, enzovoorts.

Ik wil hier tot besluit het belang van een aantal bijkomende bevoegdheidspakketten benadrukken. We hebben een akkoord bereikt. Volgens de traditionele opvattingen kan men zich afvragen welke prijs men daarvoor heeft betaald. Net zoals de heer Van Grembergen zeg ik : geen enkele. (*Opmerking van de heer Eric Van Rompuy*)

We hebben daarvoor geen enkele prijs betaald, tenzij u het als een prijs beschouwt dat de meeste fracties verder hadden willen gaan op een bepaald terrein, bijvoorbeeld inzake fiscale autonomie. Als u dit beschouwt als het betalen van een prijs, dan ben ik het niet met u eens. Als ik de verschillende samenstellende elementen van het akkoord bekijk, dan stel ik vast dat inzake fiscale autonomie wel degelijk een stap vooruit wordt gezet, zeker wat het gewest aangaat.

Dewael

Ik ben niet helemaal gelukkig met het resultaat op het vlak van de personenbelasting versus de financiering van de gemeenschappen. Het gaat om een vrij lang tijdsperspectief. Ik wil dan ook een versnelling tijdens de komende onderhandelingen. Wat de bevoegdheden betreft waarover de deelstaten beschikken, kent het federale model van België zijn weerga niet in het buitenland.

Op het vlak van het buitenlands beleid zetten we, weliswaar pas in 2004, de stap in de richting van de ontwikkelingssamenwerking.

Wat de gemeente- en provinciewet betreft, zetten we de stap integraal. Ook de kieswetgeving valt daaronder. Zoals de heer Van Grembergen het ooit uitdrukte, wordt de navelstreng met de federale overheid doorgeknipt. Dit wordt mogelijk dankzij dit akkoord. Begin volgend jaar, wanneer de nieuwe gemeentebesturen aan het werk gaan, zal het mogelijk worden om vanuit Vlaanderen een heel volwassen beleid te voeren tegenover de steden en gemeenten. We kunnen daarbij een trendbreuk inleiden : minder betutteling en meer respect voor subsidiariteit.

Er zijn een aantal stappen vooruit gezet en er zullen er nog volgen. Het is belangrijk dat we die stappen blijven zetten op basis van wederzijds respect. We hebben deze procedure voor het eerst kunnen volgen in de onderhandelingen met vertegenwoordigers van de federale regering en vertegenwoordigers van de deelstaatregeringen. Het waren geen partijenonderhandelingen. De vertegenwoordigers van de respectieve regeringen hebben elkaar gevonden. De manier waarop dit is gebeurd, draagt bij tot het aanzien van Vlaanderen, niet alleen bij ons maar ook in het buitenland. De perceptie die men daar in het buitenland over had, is ooit anders geweest.

Ik hoop dat we met deze bijkomende bevoegdheden actief zullen blijven op het vlak van de institutionele vernieuwing, maar ook dat we ons als parlement en regering voor 100 percent blijven concentreren op de optimale invulling van de eigen bevoegdheden. Daar wordt soms misschien te weinig aandacht aan besteed. De Vlaamse regering wil hier blijvend haar best voor doen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Rompuy c.s. werd tot besluit van deze mededeling van de Vlaamse regering een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Door de heer Vermeiren werd tot besluit van deze mededeling van de Vlaamse regering een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk donderdag 19 oktober 2000 om 17 uur zijn ingediend.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het debat is gesloten.

ACTUELE VRAGEN (*Regl. art. 82*)**Actuele vraag van mevrouw Patricia Ceysens tot mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de werkzaamheden van de werkgroepen in opvolging van de rondetafelconferentie Bijzondere Jeugdzorg**

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw Ceysens tot mevrouw Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, over de werkzaamheden van de werkgroepen in opvolging van de rondetafelconferentie Bijzondere Jeugdzorg.

Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, leden van de regering, collega's, het parlement volgt de problematiek van de integrale jeugdhulpverlening aandachtig. Tijdens de vorige legislatuur werd op dit vlak belangrijk voorbereidend werk geleverd door de rondetafelconferentie. Deze week gaan zes thematische werkgroepen van start. Hun werk moet resulteren in een decreet integrale jeugdhulpverlening. Krijgen deze werkgroepen wel voldoende tijd en ruimte om die klus te klaren ? Kan de minister garanderen dat de voorzitters van die werkgroepen de nodige vrijheid krijgen ?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : We hebben ons er inderdaad toe verbonden om inzake heroriëntering van de bijzondere jeugdzorg en inzake de integrale jeugdhulpverlening de resolutie van het Vlaams Parlement uit te voeren. Het voorbije jaar heeft een administratieve commissie een soort blauwdruk opgesteld, met daarin een aantal zeer vage bakens. Eind juni hebben we die blauwdruk in dit gebouw voorgelegd aan de sector en aan de Vlaamse volksvertegenwoordigers. Toen kregen we van overal de reactie dat alles veel te traag ging. Wanneer werd de resolutie eindelijk in beleidsdaden omgezet, zo vroeg men zich af.

We willen echter ook rekening houden met de aanbeveling van dit parlement om niet alleen top-down, maar ook bottom-up te werken. Daarom zullen de bakens verder worden uitgewerkt in zes thematische commissies. In elke commissie zit telkens een vertegenwoordiger van de zes sectoren : bijzondere jeugdzorg, Kind en Gezin, Vlaams Fonds, algemeen welzijnswerk, onderwijs en de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Elke commissie laat zich bijstaan door experts en mensen uit de administratie. Elke sector heeft ook een commissievoorzitter.

Deze zes voorzitters komen geregeld in college bij elkaar. Een eerste keer gebeurde dat op 6 oktober. Ze hebben ook al een onderhoud gehad met de deskundigen uit de administratie betreffende de ondersteuning van de commissies. Aan de voorzitters werd gevraagd dat de commissies hun werkzaamheden zouden afronden tegen het einde van het jaar. Ik begrijp dat dit een hoog werktempo vergt, maar het is mijn bedoeling – en die van het parlement – om vrij snel krijtlijnen te trekken en via experimentele regio's tot een decreet te komen.

Op de begroting voor 2001 werden middelen uitgetrokken om in zulke experimentele regio's een aantal zaken uit te testen. Begin 2001 zouden ze moeten zijn afgebakend. Op basis van de bevindingen in die regio's kan dan een model integrale jeugdhulpverlening worden uitgewerkt.

Mijns inziens krijgen de zes voorzitters wel degelijk voldoende ruimte en tijd. Ze krijgen deskundige ondersteuning vanuit de administratie en er is geregeld een terugkoppeling. Het is de bedoeling dat de voorzitters aan de minister rapporteren, zodat ze steeds kunnen signaleren als er iets fout loopt of anders dan gepland. Het is zeker niet de bedoeling dat zij een kant-en-klaar decreet afleveren, wel dat ze een aantal lijnen uitzetten die in de experimentele regio's worden uitgeprobeerd. Ze zullen die experimenten ook blijven begeleiden, zodat we het

jaar daarna tot een definitieve decretale regeling kunnen komen. Ik hoop dat mevrouw Ceysens door dit antwoord gerustgesteld is.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Joris Van Hauthem tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verantwoordelijkheid van de schooldirecties bij de scholierenbetoging tegen het Vlaams Blok in Antwerpen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Van Hauthem tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de verantwoordelijkheid van de schooldirecties bij de scholierenbetoging tegen het Vlaams Blok in Antwerpen.

Minister Vogels zal antwoorden in de plaats van minister Vanderpoorten.

De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, vorige week hebben in Antwerpen een paar honderd scholieren – het aantal doet er niet toe – op een vrij gewelddadige manier betoogd tegen mijn partij en dus tegen de stembusuitslag. Het staat natuurlijk iedereen vrij voor of tegen iets te betogen. De manifestatie gebeurde echter tijdens de lesuren. Men kan dan ook een aantal vragen stellen over de verantwoordelijkheid van de directies.

Ofwel hebben een aantal directies niet meegewerkt aan de betoging. Waarom laten ze dan zomaar scholieren eraan deelnemen zonder eventueel de ouders in te lichten ? Moeten de ouders daarvoor hun toestemming niet geven ? Ofwel hebben directies hun medewerking verleend om tijdens de lesuren te betogen. Kan het dat schooldirecties meehelpen aan een betoging tijdens de schooluren, zeker wanneer het gaat om een zo gevoelig thema ?

Mevrouw de minister, we hebben vragen gekregen van ouders die blijkbaar vooraf van de zaak op de hoogte waren. Ze hadden gebeld naar de directie om te zeggen dat ze niet wensten dat hun zoon of dochter aan de manifestatie deelnam. Ze vroegen

Van Hauthem

of hun kinderen mochten thuisblijven. Het antwoord was neen, omdat het dan om een onwettige afwezigheid ging.

Indien de directies geen oproep hebben gedaan of hebben meegewerkt, wat is dan hun verantwoordelijkheid ten aanzien van de leerlingen die de school hebben verlaten tijdens de lesuren? Wat is de situatie indien de directies er wel aan hebben meege- werkt?

De voorzitter : Minister Vogels heeft het woord.

Minister Mieke Vogels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, het kabinet of het ministerie van Onderwijs was zeker niet de hoogte van die betoging. Dat is ook logisch. We leven in een democratie. Er is vrijheid van betogen op voorwaarde dat dit met de burgemeester wordt besproken. Nergens staat dat dit aan de directies of aan iemand anders moet worden meegedeeld.

Over de afwezigheid en het spijbelen is er een omzendbrief van juni 1999 die aan de directies meer verantwoordelijkheid geeft inzake het omgaan met afwezigheden van scholieren. Elke directeur kan zelf, naargelang de situatie van de leerling, beslissen wat hij met een ongewettigde afwezigheid doet. Hij kan al dan niet remediërend optreden. We zijn er niet van op de hoogte dat directies op de een of andere manier collectief een speciaal bericht zouden hebben verstuurd.

Mijnheer Van Hauthem, u stelt dat in antwoord op een vraag van ouders, de directeur zei dat het om een ongewettigde afwezigheid ging. Dat klopt. Hij kan niets anders antwoorden.

Wat de incidenten betreft van afgelopen vrijdag, moet u rekening houden met het feit dat in alle Antwerpse scholen van categorie I – dus van het stedelijk onderwijs – er een pedagogische studiedag was. De leerlingen waren vrij. Men wist dit lang vooraf. De directie kan dan ook geen verantwoordelijkheid dragen voor de eventuele deelname aan een betoging of het gedrag van de leerlingen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord, al had ik liever de repliek van minister Vanderpoorten gehad. Er is toch een probleem inzake de ongewettigde afwezigheden. Blijkbaar kan het dat ouders zeggen dat

hun kind niet in een betoging mag opstappen en dat hij toch mee moet omdat hij anders ongewettigd afwezig is. Blijkbaar kan dit. Ik vind dat de wereld op zijn kop. U zegt dat het kabinet er geen medewerking aan heeft verleend, maar dat heb ik ook nooit gesuggereerd.

Ik vind ten derde dat het niet opgaat dat men zomaar kan spijbelen om politieke agitatie op straat te voeren tijdens de lesuren. Dat gaat niet op, om welke partij het ook gaat.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van de heer Erik Matthijs tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de procedure inzake de nutriëntenhalte

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van de heer Matthijs tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de procedure inzake de nutriëntenhalte.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, voor de berekening van de maximale hoeveelheid mest die mag worden geproduceerd in 2000 werd volgens het decreet de aangifte van 1993 als basis genomen. Bedrijven die pas na 1993 zijn gestart en die geen aangifte hebben gedaan, die niet aangifteplichtig waren of die nog betrokken waren in een beroepsprocedure, kregen begin juni de melding dat ze in 2000 geen dieren meer mochten houden. Ook de andere bedrijven hebben pas in de tweede helft van het jaar 2000 de opgelegde maximumnorm gekregen. Ze hebben geen tijd gehad om zich aan te passen en om preventieve maatregelen te nemen om de decretale norm te respecteren.

Er was weliswaar gedurende 30 dagen een beroepsmogelijkheid bij de Mestbank. Die beschikte dan over 60 dagen tijd om te antwoorden. Indien er geen antwoord was, bleef de beslissing gehandhaafd. Die termijn is nu voorbij en de landbouwers kunnen bij u, mevrouw de minister, in beroep gaan gedurende 30 dagen. U beschikt ook over 60 dagen tijd om te antwoorden. Als er geen of een ongunstig antwoord komt, dan blijft de productiestop of de maximum opgelegde norm gehandhaafd tot 2005 en moet er een superheffing worden betaald.

Matthijs

In totaal hebben we dus een procedure die zes maanden kan duren, dus tot einde 2000. Zou het dan niet logisch zijn dat iedereen correct wordt ingelicht, dat de superheffing dit jaar niet wordt toegepast en dat de nutriëntenhalte pas wordt toegepast als iedereen duidelijk op de hoogte is? Zo kan men zich aanpassen en niet voor een voldongen feit worden geplaatst.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer Matthijs, ik ben een beetje verwonderd over uw vraag. We hebben dit thema vorige week in de commissie besproken. Er is toen de afspraak gemaakt om donderdag uitgebreid op deze problematiek terug te komen.

U weet dat er problemen zijn, en die zijn te wijten aan een aantal anomalieën in MAP-2. Die kent u wellicht beter dan ik, want u was betrokken bij de totstandkoming van het decreet. Het is de bedoeling dat we dit via een amendement op het verzameldecreet zullen rechtekken. Dat betekent dat een aantal problemen die zich nu voordoen, zullen worden opgelost. Het aantal probleemgevallen zal worden verminderd.

Verder ben ik als minister gebonden door wat decretaal vastligt. We hebben wel de afspraak gemaakt dat we voor landbouwers die niet in orde zijn met de Vlarem-wetgeving inzake vergunningen, zeer consequent streng zullen optreden.

We zullen inderdaad een aantal zaken rechtekken via de decretale wijzigingen die hopelijk zo vlug mogelijk zullen worden doorgevoerd. Dit zal ook gebeuren via omzendbrieven om ervoor te zorgen dat de zaak op de ruimst mogelijke manier kan worden geïnterpreteerd.

Ik blijf uiteraard bij mijn standpunt : problemen met mensen die in moeilijkheden zijn omwille van een administratieve fout of slordigheid, of omwille van overmacht, zullen we met de grootst mogelijke billijkheid behandelen.

Voor het overige kan ik u geruststellen : alles blijft binnen de timing. De Mestbank heeft in nog geen enkel dossier de behandelingstermijn overschreden. Alle beroepen worden binnen de termijn behandeld. Als er dan nog problemen zijn, kunnen de landbouwers bij mij in beroep gaan. Ik denk dat dit aantal niet zo groot zal zijn eens de technische problemen opgelost zullen zijn. Verder kan ik u alleen

zeggen dat ik als minister verplicht ben om mij te houden aan het decreet en dat ik verplicht ben om dat decreet uit te voeren.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mevrouw de minister, ik ben verwonderd dat u verwonderd bent over mijn vraag. In de commissie zijn die amendementen op die stukken uitgedeeld. Daar is geen bespreking over geweest, enkel een korte toelichting. U hebt gevraagd dat alle fracties dat zouden ondertekenen.

U hebt niet op mijn vraag geantwoord. Het is niet billijk dat mensen een superheffing zouden moeten betalen als ze pas in de tweede helft van dit jaar op de hoogte werden gebracht. Ik vind ook dat de nutriëntenhalte pas kan ingaan als de beroepsprocedure is afgehandeld.

U zegt dat u het decreet moet volgen, maar omwille van het laattijdig berichten van de mensen zou u het decreet ook kunnen aanpassen. Dat is mijn suggestie.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele vraag van mevrouw Ann De Martelaer tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inzameling en het hergebruik van afgedankte goederen

De voorzitter : Aan de orde is de actuele vraag van mevrouw De Martelaer tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de inzameling en het hergebruik van afgedankte goederen.

Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Mevrouw Ann De Martelaer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, we weten dat 10 percent van het grof huisvuil herbruikbaar is. Nu blijkt echter dat slechts een derde van dat grof huisvuil via containerparken en kringloopcentra wordt gerecycleerd. Dat is bitter weinig.

Op dit moment loopt de 14-daagse sensibiliseringscampagne van de OVAM en de Koepel van Vlaamse Kringloopcentra, die het hergebruik van dit stukje grof huisvuil wil stimuleren. Daarnaast wil

De Martelaer

men ook de verkoop ervan stimuleren. Dat is namelijk een tweede aspect. Blijkbaar is het bezoek aan een kringloopcentrum voor heel wat mensen nog een psychologische drempel. Men vindt dat het iets is voor arme mensen. In werkelijkheid is het tegendeel waar. In een kringloopcentrum vindt men heel leuke dingen.

Mijn vraag is of u als minister van Milieu initiatieven overweegt om ervoor te zorgen dat dit gedeelte van het grof huisvuil beter zou worden herbruikt.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua (*Op de tribune*) : Mevrouw De Martelaer, het is inderdaad zo dat er nog heel wat moet gebeuren om het herbruikbaar materiaal dat nu in het afval terecht komt, opnieuw in circulatie te brengen. Aan de andere kant is er de voorbije jaren al een lange weg afgelegd.

Sinds 1995 is er een samenwerkingsakkoord tussen de OVAM en de Koepel van de Vlaams Kringloopcentra. Er zijn veertig kringloopcentra opgericht, en daar zijn momenteel 74 kringloopwinkels aan verbonden. Deze zijn nu verspreid over heel Vlaanderen. Elke Vlaming kan als het ware beïnd worden door een kringloopwinkel.

Dit betekent natuurlijk niet dat dit genoeg is. We zijn van plan om extra inspanningen te leveren. Het is de bedoeling om ongeveer honderd kringloopwinkels te krijgen over heel Vlaanderen. Er zal dus nog heel wat moeten gebeuren. Eerst en vooral zullen we voor een opleiding zorgen voor de verantwoordelijken van dergelijke winkels. Het is de bedoeling dat ze zelfstandige en goede moderne bedrijfjes worden, zodat ze die capaciteiten kunnen ontwikkelen. We zijn ook van plan om de kringloopcentra verder financieel te ondersteunen.

Ten slotte gaan we ook de herstelarbeid verder uitbouwen. Dat is trouwens niet alleen belangrijk voor de afvalproblematiek, maar ook vanuit het aspect sociale economie. Daar kunnen namelijk dikwijls laaggeschoolden tewerkgesteld worden. Uiteraard gaan we ook verder op het spoor van de informatiecampagnes. We zullen dit jaarlijks herhalen. We hopen op die manier het aandeel herbruikbaar materiaal in ons afvalpakket te reduceren.

Ik wil hier tot slot nog vermelden dat we bij minister Reynders herhaaldelijk hebben aangedrongen om de BTW op dergelijke producten te verlagen van 21 naar 6 procent. Minister Reynders is nu ein-

delijk op onze vraag ingegaan en sinds 1 oktober is die lagere BTW-voet op het volledige circuit een feit.

Als we al deze maatregelen op een rijtje zetten, zullen we het aandeel herbruikbaar materiaal in onze afvalberg in de komende jaren nog sterker kunnen reduceren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

GRIFFIER**Vaststelling van de aanwervingsvoorwaarden, het functieprofiel en de selectieprocedure voor de functie van griffier van het Vlaams Parlement**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de vaststelling van de aanwervingsvoorwaarden, het functieprofiel en de selectieprocedure voor de functie van griffier van het Vlaams Parlement.

Vraagt iemand het woord ? (*Neen*)

Mag ik aannemen dat de aanwervingsvoorwaarden, het functieprofiel en de selectieprocedure voor de functie van griffier van het Vlaams Parlement eenparig zijn aangenomen ? (*Instemming*)

Dan is aldus besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op woensdag 25 oktober 2000 om 14 uur.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.42 uur.*